

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

1. รายนามผู้เชี่ยวชาญ
2. หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ
3. หนังสือขออนุญาตเข้าทดลองใช้เครื่องมือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ

1. ดร. ไพรวัดย์ พิทักษ์สาตี ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ดร. วิษณุ ทรัพย์สมบัติ รองผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ดร. ชนาธิป ทุ้ยแป นักวิชาการศึกษา สำนักทดสอบทางการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. ดร. วิเศษ ชินวงศ์ รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
5. ดร. พานชัย เกษฎา อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาครู

1. ดร. ไพรวลัย พิทักษ์สาถิ ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ดร. ชนาธิป หุ้ยแป นักวิชาการศึกษา สำนักทดสอบทางการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ดร. วิเศษ ชินวงศ์ รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
4. ดร. พานชัย เกษฎา อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
5. ดร. สมนึก แซ่อึ้งศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ
เขต 2
6. ดร. พัลลภ พัวพันธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนสนมวิทยาการ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33
7. ดร. บุญเกิด เหลาณี ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทิพย์นวด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์
เขต 2

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑/ว๐๑๖๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร. ไพรวลัย พิทักษ์สาธิต

ด้วย นายสุภพ ไชยทอง รหัสประจำตัว ๕๔๘๒๑๐๒๐๐๑๑๓ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชา
บริหารจัดการการศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลัง
ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาคู่มือด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๒ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ”

เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๗๒ - ๕๔๓๘

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑/ว๐๑๖๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร. วิษณุ ทวีทรัพย์สมบัติ

ด้วย นายสุภาพ ไชยทอง รหัสประจำตัว ๕๔๘๒๑๐๒๐๐๑๑๓ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชา
บริหารจัดการการศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลัง
ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีวิชัย เขต ๒ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ”

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๗๒ - ๕๕๓๘

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑/ว๐๑๖๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
เรียน คร.ชนาริปี หุ้ยแป

ด้วย นายสุภพ ไชยทอง รหัสประจำตัว ๕๕๘๒๑๐๒๐๐๑๑๓ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชา
บริหารจัดการการศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลัง
ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาคู่มือด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสุนทร เขต ๒ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ”

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรรพรม)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๗๒ - ๕๔๓๘

ที่ ศษ ๐๕๔๐.๐๑/๖๐๑๖๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๑

๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
เรียน คร. วิเศษ ชินวงศ์

ด้วย นายสุภพ ไชยทอง รหัสประจำตัว ๕๔๘๒๑๐๒๐๐๑๑๑ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชา
บริหารจัดการการศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลัง
ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครินทร์ เขต โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ”

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๗๒ - ๕๔๓๘

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑/๖๐๑๖๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร. พานชัย เกษญา

ด้วย นายสุภพ ไชยทอง รหัสประจำตัว ๕๔๘๒๑๐๒๐๐๑๑๓ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชา
บริหารจัดการการศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลัง
ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีวิชัย เขต ๒ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ”

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรรวรมณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๓๒ - ๕๕๓๘

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑/๖๐๑๖๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
เรียน ดร. สมนึก แซ่อึ้ง

ด้วย นายสุภพ ไชยทอง รหัสประจำตัว ๕๔๘๒๑๐๒๐๐๑๑๓ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชา
บริหารจัดการการศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลัง
ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครินทร์ เขต ๒ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ”

- มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรรวรรณ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๗๒ - ๕๔๓๘

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑/ว๑๑๖๘

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.พัลลภ บัวพันธ์

ด้วย นายสุภพ ไชยทอง รหัสประจำตัว ๕๔๘๒๑๐๒๐๐๑๑๑ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชา
บริหารจัดการการศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลัง
ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาคู่มือด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีวิชัย เขต ๒ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ”

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๓๒ - ๕๔๓๘

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑/ว๐๑๖๕

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน คร. บุญเกิด เหล่ามี

ด้วย นายสุภาพ ไชยทอง รหัสประจำตัว ๕๔๘๒๑๐๒๐๐๑๑๓ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชา
บริหารจัดการการศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลัง
ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตำแหน่ง
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๒ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ”

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรรวณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๗๒ - ๕๕๓๘

ที่ ศธ ๐๕๔๐.๐๑/๖๐๓๕๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
จ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๒๓ มีนาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน

ด้วย นายสุภพ ไชยทอง รหัสประจำตัว ๕๔๕๒๑๐๒๐๐๑๑๓ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "รูปแบบการพัฒนาคู่มือด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต ๒ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ"

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างคือ ครู และผู้บริหารโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต ๒ เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรรวรมณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๓๒ - ๕๔๓๘

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม
2. แบบตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ
3. แบบประเมินความเป็นไปได้ เหมาะสมและเป็นประโยชน์ ของรูปแบบ
4. แบบประเมินความเหมาะสมของกลุ่ม
5. แบบสังเกต
6. แบบสัมภาษณ์
7. แบบประเมินความพึงพอใจ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง รูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ
ผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเพื่อการทำวิทยานิพนธ์ โดยมี
วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านการประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัยซึ่งต้อง
รวบรวมนำไปวิเคราะห์และนำเสนอในภาพรวมเท่านั้น จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้
ตอบคำถามตามสภาพความเป็นจริง หรือตามความรู้สึกรับทุกข้อคำถาม คำตอบที่ได้รับผู้วิจัยจะ
ถือเป็นความลับและจะไม่มีนำไปเผยแพร่แต่ประการใด

2. แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับการดำเนินการด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึง
ประสงค์ของผู้เรียน มีรายการประเมินทั้งสิ้น 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการวิเคราะห์
ตัวชี้วัด จำนวน 7 ข้อ 2) ด้านการวิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ จำนวน 4 ข้อ 3) ด้านการจัดทำ
แนวทางการประเมิน จำนวน 3 ข้อ 4) ด้านการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล จำนวน 3
ข้อ 5) ด้านการวางแผนพัฒนาผู้เรียน จำนวน 6 ข้อ 6) ด้านการพัฒนาและประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ จำนวน 3 ข้อ และ 7) ด้านการรายงานผลการประเมิน จำนวน 3
ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถาม มี 5 ระดับ มีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง มีปัญหาและความต้องการในการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีปัญหาและความต้องการในการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีปัญหาและความต้องการในการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีปัญหาและความต้องการในการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีปัญหาและความต้องการในการพัฒนาตนเองอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความต้องการช่วงเวลาในการพัฒนาตนเองด้านการประเมินคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ของผู้เรียนของครูผู้สอน ประกอบด้วย ข้อคำถาม 3 ข้อ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตามความเป็นจริง

1. ตำแหน่ง

ครู

อื่นๆ (ระบุ).....

2. เพศ

ชาย

หญิง

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

อื่นๆ (ระบุ).....

4. ประสบการณ์ทำงาน การบริหารสถานศึกษาหรือการปฏิบัติการสอน

ต่ำกว่า 5 ปี

5 - 10 ปี

11 - 15 ปี

16 - 20 ปี

มากกว่า 20 ปีขึ้นไป

5. กรณีครูผู้ปฏิบัติการสอน ระดับชั้นที่ปฏิบัติการสอน

ระดับปฐมวัย

ระดับประถมศึกษา

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ตอนที่ 3 ความต้องการในการพัฒนาตนเองด้านการดำเนินการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
 คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตามความเป็นจริง

1. ท่านมีความสนใจและต้องการที่จะพัฒนาตนเองด้านการดำเนินการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน หรือไม่

ต้องการ

ไม่ต้องการ

2. ช่วงเวลาที่ท่านต้องการพัฒนาและคิดว่าสามารถเข้าร่วมกิจกรรม/โครงการได้

ปิดภาคเรียน

เวลาราชการปกติ

นอกเวลาราชการ /วันหยุด

เปิดภาคเรียน

เวลาราชการปกติ

นอกเวลาราชการ /วันหยุด

อื่น ๆ ระบุ.....

3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง (เพิ่มเติม).....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ข้อมูล

แบบประเมินความเหมาะสมรูปแบบการพัฒนาครู

เรื่อง รูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบประเมินนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเพื่อการทำวิทยานิพนธ์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาครูด้านการดำเนินการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยผู้เชี่ยวชาญ ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย ซึ่งต้องรวบรวมนำไปวิเคราะห์และแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้อง เหมาะสม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้เชี่ยวชาญได้ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการพัฒนาครู เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

2. แบบประเมิน ประกอบด้วย รายการประเมินและระดับความเหมาะสม สำหรับเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของการประเมินกำหนดไว้ ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมิน	มี 5 ระดับ มีความหมายดังนี้
คะแนน 5	หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
คะแนน 3	หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
คะแนน 1	หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

คำชี้แจง ให้ท่านกรณำประเมินระดับความเหมาะสมรูปแบบการพัฒนาคูว่าอยู่ในระดับใด แล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคุณภาพความเหมาะสม ตามความเป็นจริง เพียงตัวเลือกเดียวของแต่ละรายการประเมิน

รายการตรวจสอบความเหมาะสม	ระดับความเหมาะสม					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
1. ด้านการวิเคราะห์ตัวชี้วัด						
1.1 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการวิเคราะห์ตัวชี้วัด						
คุณลักษณะอันพึงประสงค์	
1.2 วิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ						
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	
1.3 วิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อกำหนด						
ไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา	
1.4 วิเคราะห์ความสอดคล้องของตัวชี้วัดกับวิสัยทัศน์ของ						
สถานศึกษา	
1.5 วิเคราะห์ความสอดคล้องของตัวชี้วัดกับความต้องการของ						
หลักสูตรสถานศึกษา	
1.6 วิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน						
ที่สอดคล้องอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้	
1.7 วิเคราะห์ตัวชี้วัดเพื่อนำไปกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้						
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	
2. ด้านการวิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้						
2.1 นิยามความหมายพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึง						
ประสงค์ของผู้เรียน เหมาะสมกับตัวชี้วัด	
2.2 วิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ						
ผู้เรียนให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด	
2.3 เพิ่มเติมปรับปรุงพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึง						
ประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา	
2.4 กำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของ						
สถานศึกษา	

รายการตรวจสอบความเหมาะสม	ระดับความเหมาะสม					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
3. ด้านการจัดทำแนวทางการประเมิน						
3.1 เลือกรูปแบบวิธีการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนได้เหมาะสม	
3.2 ออกแบบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนได้ถูกต้อง เหมาะสม	
3.3 กำหนดเกณฑ์การประเมินให้สอดคล้องกับรูปแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	
4. ด้านการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล						
4.1 ความรู้ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	
4.2 สร้างเครื่องมือประเมินให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	
4.3 เลือกเครื่องมือประเมินสอดคล้องเหมาะสมกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	
5. ด้านการวางแผนพัฒนาผู้เรียน						
5.1 จัดทำโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษากำหนด	
5.2 วางแผนบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้	
5.3 วางแผนปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโดยสอดแทรกในกิจกรรมประจำวัน	
5.4 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	
5.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	
5.6 พัฒนาปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	

รายการตรวจสอบความเหมาะสม	ระดับความเหมาะสม					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
6. ด้านการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์						
6.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	
6.2 พัฒนาความรู้ความเข้าใจและทักษะเกี่ยวกับการพัฒนา และประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	
6.3 มีส่วนร่วมในการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้เรียน	
7. ด้านการรายงานผลการประเมิน						
7.1 ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ได้ ถูกต้อง เหมาะสม	
7.2 สรุปผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ ผู้เรียน ได้ถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด	
7.3 รายงานผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ ผู้เรียน ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบเป็นระยะ ๆ	

ข้อเสนอนี้ (เพิ่มเติม).....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ)..... ผู้เชี่ยวชาญ
(.....)

แบบประเมินความเป็นไปได้ ความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการพัฒนา
ครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

ด้าน ที่	รายการประเมิน	คะแนนความ คิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		+1	0	-1	
1	ด้านความเป็นไปได้ 1. รูปแบบสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ 2. รูปแบบนี้สามารถใช้ในการพัฒนาครูได้ 3. รูปแบบนี้มีความเป็นไปได้ที่ผู้เกี่ยวข้องจะนำไปใช้				
2	ด้านความเหมาะสม 1. รูปแบบนี้มีความเหมาะสมในการนำไปใช้ในการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน 2. รูปแบบนี้มีความสอดคล้องกับการนำไปใช้จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของครูผู้สอน 3. รูปแบบนี้มีการกำหนดกระบวนการวางแผนเตรียมการและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูได้ 4. รูปแบบนี้มีกิจกรรมสอดคล้องเหมาะสมกับภาระงานของครูผู้สอน 5. รูปแบบนี้ มีความชัดเจน เหมาะสมที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ				

ด้าน ที่	รายการประเมิน	คะแนนความ คิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		+1	0	-1	
3	<p>ด้านความเป็นประโยชน์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. รูปแบบนี้มีประโยชน์ต่อครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 2. รูปแบบนี้เป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนในการจัดทำรายงานการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน 3. รูปแบบนี้เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการจัดทำรายงานตามระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการศึกษา 4. รูปแบบนี้ได้รับประโยชน์ด้านข้อมูลนักเรียนรายบุคคลครูผู้สอนและสถานศึกษาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ 5. รูปแบบนี้มีประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา 6. รูปแบบนี้เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานทางการศึกษาในการนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา 				

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

...../...../.....

แบบประเมินความเหมาะสมของกลุ่มมือการประเมินคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของผู้เรียน

คำชี้แจง

1. แบบประเมินนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเพื่อการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง รูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินความเหมาะสมของกลุ่มมือการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนว่ามีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย ซึ่งต้องรวบรวมนำไปวิเคราะห์และแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านผู้เชี่ยวชาญ ได้ประเมินความเหมาะสมของกลุ่มมือเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการต่อไป

2. แบบประเมิน ประกอบด้วย รายการประเมิน และระดับความเหมาะสม สำหรับ เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของการประเมินกำหนดไว้ ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมิน มี 5 ระดับ มีความหมายดังนี้

- คะแนน 5 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
- คะแนน 4 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
- คะแนน 3 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
- คะแนน 1 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

คำชี้แจง ให้ท่านกรุณาประเมินระดับความเหมาะสมของคู่มือการประเมินคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ของผู้เรียน ว่าอยู่ในระดับใดแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓
ลงในช่องระดับคุณภาพความเหมาะสม ตามความเป็นจริง เพียงตัวเลขเดียวของ
แต่ละรายการประเมิน

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
ด้านความสอดคล้องและความชัดเจนของเนื้อหา						
1.1 เนื้อหาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการสร้างคู่มือ การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	
1.2 เนื้อหาครอบคลุมการประเมินคุณลักษณะอันพึง ประสงค์	
1.3 เนื้อหามีความชัดเจนและทุกขั้นตอน	
1.4 เนื้อหามีความสอดคล้องกันทุกขั้นตอน	
1.5 เนื้อหามีความเหมาะสมและทันสมัย	
1.6 เนื้อหาอ่านเข้าใจง่าย	
1.7 เนื้อหาให้ความรู้เรื่องการพัฒนาและประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์	
1.8 เนื้อหาสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้	
ด้านความเหมาะสมของเนื้อหา						
2.1 ความเป็นมาและความสำคัญ	
2.2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง	
2.3 การพัฒนาและเครื่องการประเมินคุณลักษณะอันพึง ประสงค์	
2.4 การวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์	
2.5 ตัวอย่างการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของผู้เรียน	
2.6 ใบกิจกรรมสอดคล้องกับเนื้อหา/กิจกรรมการ ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ	

รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
ด้านการใช้ภาษา						
3.1 ภาษาที่ใช้ถูกต้องตามหลักภาษา	
3.2 ภาษาที่ใช้ อ่านเข้าใจง่ายและนำไปปฏิบัติได้จริง	
3.3 ภาษาที่ใช้สละสลวยเหมาะสมกับเนื้อหา	
ด้านการพิมพ์และรูปเล่ม						
4.1 ขนาดตัวอักษรเหมาะสมกับเนื้อหา	
4.2 พิมพ์ไม่ผิด ไม่ตก ไม่ลึกลง	
4.3 การเว้นวรรคตอนถูกต้อง	
4.4 ระบบการพิมพ์ การกำหนดหัวข้อการ	
ย่อหน้าถูกต้อง						
4.5 รูปเล่มและขนาดเหมาะสม	

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (เพิ่มเติม).....

(ลงชื่อ).....ผู้เชี่ยวชาญ
 (.....)

แบบสังเกต

สำหรับสังเกตการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการครูกลุ่มเป้าหมาย
เพื่อพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
โรงเรียน..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ชื่อผู้ถูกสังเกต.....

ชื่อผู้สังเกต.....

สถานที่สังเกต.....

วัน เดือน ปี ที่สังเกต.....

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง มี ไม่มี ตามความเป็นจริงในการสังเกต

รายการสังเกต	บันทึกการสังเกต		ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	มี	ไม่มี	
1. ครูมีพฤติกรรมต่อต้านการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
2. มีบรรยากาศดีในการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
3. ครูมีความสนใจและปฏิบัติตามที่กำหนด ในกระบวนการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
4. ครูมีความตั้งใจมีความกระตือรือร้นและพยายาม ที่จะศึกษาหาความรู้จากการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
5. ครูมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์
6. ครูมีความสามารถ พร้อมที่จะดำเนินการ พัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
7. ครูมีการแสดงออกถึงความร่วมมือที่ดีต่อการ ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
8. ครูมีการแสดงความคิดเห็นมีส่วนร่วมในการ ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

แบบสังเกต

สำหรับสังเกตการเตรียมความพร้อมและการปฏิบัติงานของครูกลุ่มเป้าหมาย
เพื่อทราบผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
โรงเรียน..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ชื่อผู้ถูกสังเกต.....

ชื่อผู้สังเกต.....

สถานที่สังเกต.....

วัน เดือน ปี ที่สังเกต.....

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง มี ไม่มี ตามความเป็นจริงในการสังเกต

รายการสังเกต	บันทึกการสังเกต		ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	มี	ไม่มี	
1. มีการวางแผนการจัดการเรียนรู้และเตรียมความพร้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
2. ครูมีพฤติกรรมต่อต้านการปฏิบัติการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
3. มีบรรยากาศดีในการจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
4. ครูมีความสนใจและปฏิบัติตามแผนการจัดการเรียนรู้
5. ครูมีความตั้งใจมีความกระตือรือร้นและพยายามที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากคู่มือการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
6. ครูมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
7. ครูมีความสามารถ มีทักษะในการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
8. ครูมีการแสดงออกถึงความร่วมมือที่ดีต่อการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

แบบสัมภาษณ์สำหรับครูผู้สอน

ใช้สัมภาษณ์ หลังการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาครูด้านการประเมิน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

โรงเรียน..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ตอนที่ 1 สภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....อายุ.....ปี

ตำแหน่ง.....วุฒิการศึกษาสูงสุด.....

ประสบการณ์ในการทำงาน.....ปี ทำหน้าที่สอนประจำชั้น.....

ทำหน้าที่สอนรายวิชา
ชั้น.....

2. ชื่อผู้สัมภาษณ์.....

3. วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์.....

4. สถานที่ให้สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 รายการสัมภาษณ์

1. ที่ผ่านมามีท่านเคยจัดกิจกรรมพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ
ผู้เรียน อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

2. ก่อนฝึกอบรมท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินคุณลักษณะอันพึง
ประสงค์ของผู้เรียน อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

3. หลังฝึกอบรมท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน อย่างไรบ้าง

.....
.....
.....

4. ท่านสามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม ไปพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน อย่างไร

.....
.....
.....

5. การพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน มีประโยชน์ต่อครูผู้สอนอย่างไร

.....
.....
.....

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ และสิ่งที่ท่านต้องการได้รับการพัฒนาด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สัมภาษณ์
(.....)

แบบสัมภาษณ์สำหรับครูผู้สอน

ใช้สัมภาษณ์ ระหว่างปฏิบัติการและหลังการจัดกิจกรรมการพัฒนาและประเมิน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

โรงเรียน..... อำเภอ..... จังหวัด.....

ตอนที่ 1 สภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....อายุ.....ปี

ตำแหน่ง.....วุฒิการศึกษาสูงสุด.....

ประสบการณ์ในการทำงาน.....ปี ทำหน้าที่สอนประจำชั้น.....

ทำหน้าที่สอนรายวิชา.....
ชั้น.....

2. ชื่อผู้สัมภาษณ์.....

3. วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์.....

4. สถานที่ให้สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 2 รายการสัมภาษณ์

1. ท่านสามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม มาพัฒนาและประเมิน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน อย่างไร

.....

.....

.....

.....

2. การพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน มีประโยชน์ต่อ

ครูผู้สอนอย่างไร

.....

.....

.....

3. ข้อมูลที่ได้จากการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ท่านจะนำไป
ดำเนินการพัฒนาต่อไปอย่างไร

.....
.....
.....

4. ท่านคิดว่ารูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ
ผู้เรียน มีความเป็นไปได้ เหมาะสมและเป็นประโยชน์ อย่างไร.....

.....
.....
.....

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ และสิ่งที่ท่านต้องการได้รับการพัฒนาด้านการประเมินคุณลักษณะ
อันพึงประสงค์ของผู้เรียน

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สัมภาษณ์
(.....)

แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบประเมินนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเพื่อการทำวิทยานิพนธ์ โดยมี
วัตถุประสงค์ เพื่อประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย ซึ่งต้องรวบรวม
นำไปวิเคราะห์และแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้อง เหมาะสม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้
ประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
ของผู้เรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยใช้การวิจัยเชิง
ปฏิบัติการต่อไป

2. แบบประเมิน ประกอบด้วย รายการประเมินและระดับความพึงพอใจ สำหรับ
เกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ยของการประเมินกำหนดไว้ ดังนี้

- เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมิน มี 5 ระดับ มีความหมายดังนี้
- คะแนน 5 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
 - คะแนน 4 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
 - คะแนน 3 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
 - คะแนน 2 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
 - คะแนน 1 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

คำชี้แจง ให้ท่านกรณาประเมินระดับความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาคู ว่าอยู่ใน
ระดับใด แล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความพึงพอใจ ตามความ

เป็นจริงเพียงตัวเลือกเดียวของแต่ละรายการ ประเมิน รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
1. ด้านการวิเคราะห์ตัวชี้วัด						
1.1 การมีส่วนร่วมในการดำเนินการวิเคราะห์ตัวชี้วัด						
คุณลักษณะอันพึงประสงค์	
1.2 วิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ						
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	
1.3 วิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อกำหนด						
ไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา	
1.4 วิเคราะห์ความสอดคล้องของตัวชี้วัดกับวิสัยทัศน์ของ						
สถานศึกษา	
1.5 วิเคราะห์ความสอดคล้องของตัวชี้วัดกับความต้องการของ						
หลักสูตรสถานศึกษา	
1.6 วิเคราะห์ตัวชี้วัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน						
ที่สอดคล้องอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้	
1.7 วิเคราะห์ตัวชี้วัดเพื่อนำไปกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้						
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	
2. ด้านการวิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้						
2.1 นิยามความหมายพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึง						
ประสงค์ของผู้เรียน เหมาะสมกับตัวชี้วัด	
2.2 วิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ						
ผู้เรียนให้สอดคล้องตัวชี้วัด	
2.3 เพิ่มเติมปรับปรุงพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึง						
ประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา	
2.4 กำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของ						
สถานศึกษา	

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
3. ด้านการจัดทำแนวทางการประเมิน						
3.1 เลือกรูปแบบวิธีการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ได้เหมาะสม	
3.2 ออกแบบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ได้ถูกต้อง เหมาะสม	
3.3 กำหนดเกณฑ์การประเมินให้สอดคล้องกับรูปแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	
4. ด้านการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล						
4.1 ความรู้ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	
4.2 สร้างเครื่องมือประเมินให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	
4.3 เลือกเครื่องมือประเมินสอดคล้องเหมาะสมกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	
5. ด้านการวางแผนพัฒนาผู้เรียน						
5.1 จัดทำโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษากำหนด	
5.2 วางแผนบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้	
5.3 วางแผนปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโดยสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน	
5.4 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	
5.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	
5.6 พัฒนาปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
6. ด้านการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์						
6.1 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	
6.2 พัฒนาความรู้ความเข้าใจและทักษะเกี่ยวกับการพัฒนา และประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	
6.3 มีส่วนร่วมในการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้เรียน	
7. ด้านการรายงานผลการประเมิน						
7.1 ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ได้ ถูกต้อง เหมาะสม	
7.2 สรุปผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ ผู้เรียนได้ถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด	
7.3 รายงานผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ ผู้เรียนให้ผู้เกี่ยวข้องทราบเป็นระยะ ๆ	

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (เพิ่มเติม).....

(ลงชื่อ)..... ผู้ประเมิน
 (.....)

ภาคผนวก ก

คู่มือการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

คู่มือการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คำนำ

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เป็นบทบาทหน้าที่ของครูผู้สอน หรือครูที่ปรึกษา ที่ต้องจัดการเรียนรู้และพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับผู้เรียนอย่างจริงจัง พร้อมทั้งดำเนินการประเมินผู้เรียนตามที่หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนด ผู้เขียนได้จัดทำคู่มือเล่มนี้ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ประกอบการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการและนำไปใช้เป็นแนวทางในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งในคู่มือเล่มนี้ มีส่วนประกอบ 4 ส่วน ประกอบด้วย 1) ความเป็นมา 2) เอกสารที่เกี่ยวข้อง 3) การพัฒนาและเครื่องมือการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และ 4) การวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ นอกจากนี้ ยังได้จัดทำตัวอย่างการพัฒนาและตัวอย่างการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนไว้ เพื่อให้ผู้นำไปใช้ได้ดำเนินการอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ต่อไป

ขอขอบพระคุณคณะผู้ร่วมงาน ผู้เชี่ยวชาญที่กรุณาตรวจสอบให้ข้อเสนอแนะ และเพื่อนครูกลุ่มเป้าหมาย ที่ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามจุดฝึกปฏิบัติการ โดยสะท้อนผลแนวคิด แนวปฏิบัติจนทำให้เอกสารเล่มนี้มีคุณค่า มีความสมบูรณ์และมีความหมายต่อการพัฒนา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจและนำไปประยุกต์ใช้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

สุภาพ ไชยทอง

คำชี้แจง

คู่มือการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนฉบับนี้ จัดทำขึ้นโดย มีวัตถุประสงค์ เพื่อใช้พัฒนาครูผู้สอนด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์และให้ ครูผู้สอนหรือที่ปรึกษานำไปใช้ในการประกอบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน และใช้ประกอบการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ซึ่งผู้เขียนได้นำแนวคิดหลักการมาใช้ในการสร้างคู่มือเล่มนี้ คือ การพัฒนาผู้เรียน การออกแบบเครื่องมือการประเมิน การกำหนด ตัวชี้วัด การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คู่มือเล่มนี้ มีสาระเนื้อหา ที่สามารถนำมาใช้ประกอบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วย

1. ตอนที่ 1 ความเป็นมาและความสำคัญ
2. ตอนที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง
3. ตอนที่ 3 การพัฒนาและเครื่องมือการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
4. ตอนที่ 4 การวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์

วิธีการใช้คู่มือการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน มีดังนี้

1. ผู้นำคู่มือนี้ไปใช้ในการดำเนินการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์การศึกษาแต่ละตอนให้ชัดเจน
2. ออกแบบการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้เรียน เช่น วิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาที่พบเกี่ยวกับการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ วางแผนจัดการเรียนรู้ วางแผนพัฒนาผู้เรียน วิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ วิเคราะห์ตัวชี้วัด
3. สร้างเครื่องมือวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้เรียน เช่น แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบ แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน โดยอาจศึกษาตัวอย่างในคู่มือเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ
4. ดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ที่ตนเองปฏิบัติการสอน ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่วางไว้
5. ดำเนินการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียน โดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้น มาใช้ประเมินผู้เรียน

6. จัดทำหรือจัดพิมพ์แบบรายงานผลการประเมินตามแบบที่กำหนด ดังตัวอย่าง
ในเอกสารคู่มือเล่ม

7. นำผลการประเมินส่งครูวิชาการหรือครูฝ่ายวัดผลของโรงเรียน

8. ครูวิชาการหรือครูฝ่ายวัดผลของโรงเรียน รวบรวมนำเสนอผู้บริหาร โรงเรียน

อนุมัติผลการประเมิน

9. แจ้งผลการประเมินให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ เช่น ครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครอง

นอกจากใช้คู่มือในการดำเนินการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
เนื้อหาสาระของคู่มือเล่มนี้ สามารถใช้ประกอบคู่มือการนิเทศได้เป็นอย่างดี ซึ่งผู้บริหาร
สถานศึกษาหรือผู้เกี่ยวข้อง ควรศึกษารายละเอียดก่อนการนำไปใช้ ซึ่งผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าคู่มือเล่มนี้ มีความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากรและกระบวนการประเมินคุณลักษณะอันพึง
ประสงค์ของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุภาพ ไชยทอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
คำนำ	ก
คำชี้แจง	ข
สารบัญ	ค
ตอนที่ 1 ความเป็นมาและความสำคัญ	1
ตอนที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง	7
ตอนที่ 3 การพัฒนาและเครื่องมือการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	24
ตอนที่ 4 การวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์	33
บรรณานุกรม	62
ภาคผนวก	64
ประวัติผู้เขียน	74

ตอนที่ 1

ความเป็นมาและความสำคัญ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24 ได้กล่าวถึง การจัดกระบวนการเรียนรู้ไว้โดยสรุป คือ จัดเนื้อหาสาระ กิจกรรมโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างผู้เรียน ฝึกทักษะกระบวนการ การคิด เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ผสมผสานความรู้ ปรัชญา คุณธรรม จริยธรรม จัดสภาพแวดล้อมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างรอบด้านและประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา, 2542 : 2) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เน้นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กระบวนการเรียนรู้ ที่ครูผู้สอนจัดให้สอดคล้องกับผู้เรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสามารถทางปัญญา วิธีการเรียนรู้โดยบูรณาการคุณธรรมค่านิยมอันพึงประสงค์ ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริง คิดวิเคราะห์ ศึกษา ค้นคว้า และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองตามความถนัด ความสนใจ ด้วยวิธีการที่หลากหลายที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง ทั้งในและนอกห้องเรียน มีการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามมาตรฐานหลักสูตรที่กำหนด เป้าหมายของการพัฒนาคนให้มีคุณภาพสำหรับสังคมอนาคต สะท้อนให้เห็นเป็นรูปธรรมขึ้นใน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ซึ่งได้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้ มีคุณธรรม และมีความรอบรู้อย่างเท่าทัน ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และศีลธรรม สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่สังคมความรู้ ได้ อย่างมั่นคง แนวการพัฒนาคนดังกล่าวมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะพร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะและความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน ซึ่งแนวทางดังกล่าว สอดคล้องกับนโยบายของทางกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 2)

จุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ

ได้ เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกำหนดไว้ดังนี้ 1) มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต 3) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย 4) มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 5) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข นอกจากนี้ยังได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ไว้ 8 ประการ คือ 1) รักษาตึกษาศาสตร์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน และ 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ ซึ่งได้กำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผล การเรียน ไว้ในการตัดสินผลการเรียนของทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้มีการประเมินผล การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จึงทำให้ผู้สอนต้องคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนเป็นหลัก และต้องเก็บข้อมูลของผู้เรียนทุกด้านอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องในแต่ละภาคเรียน รวมทั้งสอนซ่อมเสริมผู้เรียนให้พัฒนาจนเต็มตามศักยภาพ ในแต่ละระดับได้กำหนด เกณฑ์การจบไว้ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียน ดังนี้ ระดับประถมศึกษา คือ 1) ผู้เรียนต้องมีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด 2) ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินทุกตัวชี้วัด และผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด 3) ผู้เรียนต้องได้รับการตัดสินผลการเรียนทุกรายวิชา c) t 4) ผู้เรียนต้องได้รับการประเมิน และมีผลการประเมินผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น ให้ระดับผลการประเมินเป็น ดีเยี่ยม ดี และผ่าน ระดับมัธยมศึกษา คือ 1) ตัดสินผลการเรียนเป็นรายวิชา ผู้เรียนต้องมีเวลาเรียนตลอดภาคเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมดในรายวิชานั้น ๆ 2) ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินทุกตัวชี้วัด และผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด 3) ผู้เรียนต้องได้รับการตัดสินผลการเรียนทุกรายวิชา และ 4) ผู้เรียนต้องได้รับการประเมิน และมีผลการประเมินผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ในการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึง

ประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น ให้ระดับผลการประเมินเป็น ดีเยี่ยม ดี และผ่าน ดังนั้นจากเกณฑ์การประเมินของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่กำหนดครูผู้สอนต้องตระหนักเห็นความสำคัญ ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการวัดประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จัดทำขึ้นสำหรับท้องถิ่น และสถานศึกษาได้นำไปใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงและแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในทุกระดับเห็นผลคาดหวังที่ต้องการในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ชัดเจนตลอดแนว ซึ่งจะช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่นและสถานศึกษาร่วมกันพัฒนาหลักสูตรได้อย่างมั่นใจ ทำให้การจัดทำหลักสูตรในระดับสถานศึกษามีคุณภาพและมีความเป็นเอกภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้เกิดความชัดเจนเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และช่วยแก้ปัญหาการเทียบโอนระหว่างสถานศึกษา ดังนั้นในการพัฒนาหลักสูตร ในทุกระดับตั้งแต่ระดับชาติจนกระทั่งถึงสถานศึกษา จะต้องสะท้อนคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งเป็นกรอบทิศทางในการจัดการศึกษาทุกรูปแบบ และครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่คาดหวังได้ ทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้องทั้งระดับชาติ ชุมชน ครอบครัว และบุคคลต้องร่วมรับผิดชอบ โดยร่วมกันทำงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ในการวางแผน ดำเนินการ ส่งเสริมสนับสนุน ตรวจสอบ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติไปสู่คุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ ซึ่งหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 3) ได้กำหนดรายละเอียด พอสรุปได้ดังนี้

วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย

และเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

3. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย

4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคม ได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม

แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทย และพลโลก ดังนี้

1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทำงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

ตอนที่ 2

หลักการทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีแนวคิด ทฤษฎีและหลักการการพัฒนาและการประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ความสำคัญของคุณลักษณะอันพึงประสงค์

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่
2) พ.ศ. 2545 ได้กล่าวไว้ใน มาตราที่ 23, 24 และ 26 เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสรุปได้ว่า
ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม การจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องบูรณาการความรู้
ด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้เกี่ยวกับตนเอง ทักษะทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศาสนา ศิลปะ
และวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข
โดยต้องผสมผสานสาระความรู้เหล่านั้นให้ได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม
จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา และให้สถานศึกษา
จัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกต
พฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ ควบคู่ไปในการบวนการเรียนการสอน
ตามความเหมาะสมในแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา (สำนักนายกรัฐมนตรี. 2545 : 13-15)
ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการจึงมีนโยบายปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำ
ความรู้ มุ่งมั่นขยายโอกาสทางการศึกษา ให้เยาวชนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างกว้างขวาง
และทั่วถึง โดยคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ครอบคลุมทั้งด้านพฤติกรรม จิตใจ
และปัญญา นอกเหนือจากการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา นอกจากนี้ยังได้
ส่งเสริมและสร้างความตระหนักให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในคุณค่าปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ความสามัคคี สันติวิธี และวิถีประชาธิปไตย

2. ความหมายของคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ หมายถึง ลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับ
ผู้เรียน อันเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก
สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก

(กลุ่มส่งเสริมการเรียนการสอนและประเมินผล สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2548:

2) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ 8 ประการ ได้แก่รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ

3. แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นคุณลักษณะภายในของบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับสังคม อารมณ์ ความรู้สึกรัก ที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมตามที่สังคมต้องการ ประกอบด้วย คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม ซึ่งเกิดจากการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ รวมทั้งการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โครงการ/กิจกรรมอื่น ๆ ที่สถานศึกษาจัดขึ้น ทั้งนี้สถานศึกษาสามารถเลือกใช้แนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ได้อย่างหลากหลาย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

3.1 ทฤษฎีพัฒนาการทางการรู้การคิดของเพียเจต์

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (2551 : 15 - 18) ได้สรุปว่า สติปัญญาหรือความสามารถในการรู้คิดเป็นพื้นฐานของการมีคุณธรรมจริยธรรม เนื่องจาก ผู้มีคุณธรรมจริยธรรมสูง มักเป็นผู้ที่สามารถคิดวิเคราะห์ มีวิจารณญาณ และสามารถคาดการณ์เกี่ยวกับสาเหตุและผลของการกระทำได้ นักวิชาการทางจิตวิทยาที่ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการทางการรู้ การคิด คือ Jean Piaget ได้เสนอพัฒนาการทางการรู้การคิดไว้ 4 ขั้นตอน ได้แก่

3.1.1 ขั้นระยะการเคลื่อนไหวสัมผัส (Sensorimotor Stage) เป็น

ช่วงของเด็กแรกเกิด ถึงอายุ 2 ขวบ จะมีพัฒนาการที่เกี่ยวข้องกับความคงที่ของวัตถุ โดยจะเริ่มรู้ว่า วัตถุที่หายไปจากสายตาของตนยังคงเป็นวัตถุเดิมและไม่ได้หายไปไหน เช่น เมื่อเอากะดามาค้นของเล่นที่เด็กกำลังเล่นอยู่ เด็กจะปิดกระดามเพื่อหาของเล่น แสดงว่าเด็กมีความเข้าใจเกี่ยวกับการคงอยู่ของวัตถุ ในช่วงนี้จะเกิดกระบวนการ 2 ประเภท คือ

1) การดูดซึม(Assimilation) เป็นการรับรู้เข้าสู่โครงสร้างเดิม

และเข้าสู่ระบบเดิม เป็นการปรับสภาพแวดล้อมให้เข้ากับการรู้คิดของตน และปฏิเสธสิ่งที่ไม่เข้ากับการรู้คิดของตน

2) การปรับเปลี่ยน (Accommodation) เป็นการปรับความคิดหรือ

ปรับตัว ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ เกิดการยอมรับประสบการณ์ใหม่ กระบวนการทั้งสองจะทำให้บุคคลเกิดความสมดุล (Equilibration)

3.1.2 ขั้นก่อนปฏิบัติการ (Preoperational Stage) เป็นช่วงของเด็กอายุ 2-7 ขวบ โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน

1) ส่วนแรกปรากฏในเด็กอายุ 2-4 ขวบ เด็กจะมีพัฒนาการทางสติระมากขึ้นและสามารถสำรวจสภาพแวดล้อมได้มากขึ้น เรียนรู้คำและพฤติกรรมใหม่ๆ แต่มีความคิดและพฤติกรรมที่เด่น คือ ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง (Egocentric) เด็กเชื่อว่าสิ่งที่ตนเห็น คนเข้าใจนั้น คนอื่น ๆ ก็จะเห็นและเข้าใจอย่างที่ตนเห็นและตนเข้าใจ ในช่วงนี้เด็กจะมีการเลียนแบบผู้ปกครองมาก ไม่ว่าจะเป็นคำพูด ท่าทาง กิริยามารยาทและพฤติกรรม

ในช่วงกระบวนการ Assimilation เป็นกระบวนการที่ใช้มาก โดยเมื่อเด็กเล่น เด็กจะเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบข้างมากขึ้น รวมทั้งกระบวนการ Accommodation เช่น การเลียนแบบจะช่วยพัฒนาสติปัญญาของเด็กจากการเรียนรู้ทางสังคม

2) ส่วนที่สองปรากฏในเด็กอายุ 4-7 ขวบ เป็นขั้นความคิดแบบอัตสัมฤทธิ์ (Initiative Thought) เด็กจะลดการยึดตนเองเป็นศูนย์กลางลง จากการเรียนรู้สิ่งแวดลอม เด็กอาจยังแยกไม่ออกระหว่างความเพ้อฝันหรือนิทานกับความเป็นจริง ช่วงนี้พัฒนาการทางความคิดเริ่มมีมากขึ้น

3.1.3 ขั้นปฏิบัติการแบบรูปธรรม (Stage of Concrete Operations) ปรากฏว่า ในเด็กอายุ 5 - 10 ขวบ มีความคิดที่จัดเป็นระบบมากขึ้น สามารถคิด ทวนกลับและมีสังกัดในเชิงของมวลสาร ปริมาตร และน้ำหนัก

3.1.4 ขั้นปฏิบัติการแบบระบบ (Stage of Formal Operations) เป็นความสามารถในการคิดแบบสมมติและการคิดเป็นเหตุเป็นผล โดยมีลักษณะระบบคิดเป็น 3 ประการคือ

1) การสร้างการทวนกลับความคิดเกี่ยวกับความจริงกับความเป็นไปได้ (Thinking in Possibilities) ผู้มีความสามารถในการคิดขั้นนี้ จะสามารถคิดสลับไปมาระหว่างความจริงกับความเป็นไปได้ ซึ่งเป็นความคิดสมมติ ผู้ที่มีพัฒนาการในขั้นนี้จะสามารถคิดในเชิงนามธรรมได้

2) ความคิดแบบตั้งสมมติฐานจากหลักที่กว้างกว่า (Hypothetical-Deductive Thinking) ผู้ที่คิดในเชิงนามธรรมได้จะสามารถตั้งสมมติฐานได้ แล้วตรวจสอบสมมติฐานด้วยการทำวิจัย

3) การคิดถึงการคิด (Thinking About Thinking) ผู้ที่คิดในขั้นนามธรรม แบบระบบขั้นนี้จะสามารถคิดถึงความหมายความสำคัญ คิดวิเคราะห์ และหา

เหตุผลประกอบการคิดหรือการจินตนาการของตนเอง ซึ่งเป็นการสำรวจความคิดและการวิจารณ์ตนเองได้

3.2 ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบิร์ต

โคลเบิร์ต ยึดถือ ทฤษฎีพัฒนาการทางการรู้การคิด ของเพียเจต์ (Piaget) เป็นหลักในการวัดพัฒนาการทางจริยธรรม และถือว่าพัฒนาการทางจริยธรรมเป็นผลของพัฒนาการทางปัญญา ซึ่งสรุปได้ดังนี้ (พิศเพลิน เขียวหวาน และคณะ, 2546 : 3 - 5)

เด็กวัยแรกเกิด 3 ขวบ ปัญญาความคิดอยู่ในขั้นต่ำเกินกว่าที่จะเข้าใจความ ถูกผิดของการกระทำ เมื่ออย่างเข้าสู่ระยะที่ 2 อายุ 2 - 7 ปี เริ่มที่จะเข้าใจเกี่ยวกับความถูกผิดของการกระทำ เมื่ออย่างเข้าสู่ระยะที่ 3 อายุ 7 - 12 ปี เด็กสามารถคิดตามหลักเหตุผลได้ แต่จำกัดอยู่ในขอบเขตของสิ่งที่เป็นรูปธรรม เช่น จัดประเภทให้เป็นระบบได้ และเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะต่าง ๆ ของสิ่งที่เป็นรูปธรรมได้ เมื่อความคิดของเด็กในระยะที่ 2 และ 3 ยังจำกัดอยู่ในขอบเขตของการนึกคิดเอาเองและการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เป็นรูปธรรม ความคิดเกี่ยวกับความถูก-ผิด จึงจำกัดอยู่ในขอบเขตของสิ่งที่เป็นรูปธรรมเท่านั้น ไม่สามารถเข้าใจกฎเกณฑ์ของสังคมอย่างเป็นระบบ โคลเบิร์ตจัดอยู่ในระดับที่ 1 คือ ระดับก่อนกฎเกณฑ์สังคม (Preconventional Level)

ผู้ที่สามารถคิดในเชิงเหตุผลนามธรรมได้ เป็นผู้ที่มียุอายุประมาณ 12 ปีขึ้นไป สามารถเข้าใจบทบาทของบุคคล และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่าง ๆ ในสังคมอย่างเป็นระบบ จะตัดสินความถูกผิดของการกระทำของบุคคลต่าง ๆ ตามกฎเกณฑ์ของสังคมไทย ความเข้าใจเกี่ยวกับความถูกผิดในทำนองนี้จัดอยู่ในระดับที่ 2 คือ ระดับกฎเกณฑ์สังคม (Conventional Morality)

สำหรับผู้ที่สามารถคิดเชิงตรรกได้เป็นอย่างดีอาจจะพัฒนาการรับรู้ของตนเอง ในระดับที่สูงขึ้นไปอีก อยู่ในระดับที่ 3 คือ ระดับสูงกว่ากฎเกณฑ์สังคม (Postconventional Morality) ซึ่งสามารถตัดสินความถูกต้องเหมาะสมตามกฎเกณฑ์ต่างๆ ของสังคม แล้วไตร่ตรอง ด้วยตนเองว่าถูกต้อง ผู้ที่สามารถตัดสินความถูกต้องของการกระทำในระดับสูงนี้ต้องอาศัยปัญญาความคิดระดับสูง และเป็นผู้ที่ช่างคิดช่างสังเกต ผู้ที่จะวิพากษ์กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ได้ ต้องใช้เวลาอีกหลายปี จากเริ่มวัยรุ่นจนกระทั่งอายุอย่างน้อย 20 ปีจึงจะทำได้

ตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบิร์ต แบ่งระดับพัฒนาการออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับที่ 1 ก่อนกฎเกณฑ์สังคม ระดับที่ 2 กฎเกณฑ์สังคม และระดับที่ 3

สูงกว่ากฎเกณฑ์สังคม ในแต่ละระดับ โคลเบอร์กยังแบ่งพัฒนาการออกเป็น 2 ชั้น รวมเป็น 6 ชั้น เรียงตามลำดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 : ก่อนกฎเกณฑ์สังคม (Preconventional Level)

ขั้นที่ 1 การลงโทษและการเชื่อฟัง (Punishment – obedience Orientation)

1.1. สิ่งที่ถูกต้องเชื่อฟัง ไม่ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ที่มีการลงโทษ ไม่ทำความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สิน

1.2. เหตุผลเพื่อหลีกเลี่ยงการถูกลงโทษ

ขั้นที่ 2 เอกบุคลิกนิยม การตอบสนองความต้องการ และการชำระแลกเปลี่ยน (Instrumental Relativist Orientation)

2.1. สิ่งที่ถูกทำตามกฎเกณฑ์เพื่อเกิดประโยชน์แก่ตนเองในปัจจุบัน ทุกคนทำในสิ่งที่ตอบสนองความต้องการของตน ความยุติธรรมในการชำระแลกเปลี่ยน

2.2. เหตุผลการตอบสนองความต้องการของตนจำเป็นต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้อื่นด้วย

ระดับที่ 2 กฎเกณฑ์สังคม (Conventional Morality)

ขั้นที่ 3 ความคาดหวังทางสังคม ความสัมพันธ์ และการคล้อยตาม (Good boy – nice Girl Orientation)

3.1. สิ่งที่ถูก- กระทำในสิ่งที่สังคมคาดหวัง มีความปรารถนาดีและอาหารต่อผู้อื่น ความไว้วางใจ ความรักดี ความเคารพ และความกตัญญู

3.2. เหตุผล ต้องการเป็นคนดีในทรรศนะของตนและของบุคคล ต่าง ๆ ในสังคม ต้องการรักษากฎเกณฑ์ต่าง ๆ ทางสังคมเพื่อรักษาพฤติกรรม ดีงามต่าง ๆ ให้คงอยู่

ขั้นที่ 4 ระบบสังคมและมโนธรรม (Law and Order Orientation)

4.1. สิ่งที่ถูก การปฏิบัติตามหน้าที่ของตน กฎหมายต้องเป็นกฎหมาย ยกเว้นในกรณีที่ขัดกับหน้าที่ทางสังคมอื่น ๆ การบำเพ็ญตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม กลุ่ม หรือสถาบัน

4.2. เหตุผล เพื่อให้สถาบันต่าง ๆ ของสังคมดำรงอยู่ต่อไป รักษา ระบบสังคมให้คงอยู่ ไม่พังทลาย

ระดับที่ 3 สูงกว่ากฎเกณฑ์สังคม หรือตามหลักการ (Postconventional Morality or Principled Level)

ขั้นที่ 5 สัญญาสังคมหรือบรรทัดฐานและสิทธิส่วนบุคคล (Social Contract Orientation)

5.1. สิ่งที่ถูก การเข้าใจว่าบุคคลในสังคมต่างมีค่านิยมและความเห็นต่างกัน การเข้าใจกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในสังคมว่าเกิดจากการตกลงกันของบุคคลในสังคม การปฏิบัติตามสัญญาสังคม

5.2. เหตุผล เพื่อประโยชน์และเพื่อพิทักษ์สิทธิของทุกคนในสังคม ความรู้สึกผูกพันต่อสัญญาสังคมกับบุคคลต่าง ๆ

ขั้นที่ 6 หลักการจริยธรรมสากล (Universal Ethical Principle Orientation)

6.1. สิ่งที่ถูก ทำตามหลักการทางจริยธรรมที่ตนเองเลือกเอง กฎหมายและสัญญาสังคมที่ถูกต้องควรเป็นไปตามหลักการเหล่านี้ เมื่อกฎหมายขัดกับหลักการเหล่านี้จะต้องทำตามหลักการ หลักการที่ถูกต้อง คือ หลักการสากลเกี่ยวกับความยุติธรรม ซึ่งได้แก่ ความเสมอภาคในสิทธิของมนุษย์ และการเคารพในศักดิ์ศรีของมนุษย์

6.2. เหตุผล หลักการจริยธรรมสากลเป็นสิ่งที่ถูกต้องตามหลักเหตุผล การเกิดจริยธรรมตามธรรมชาติของโคลเบิร์ตนั้น จริยธรรมหรือความเข้าใจเกี่ยวกับความถูกต้องมิได้เกิดจากการเรียนรู้ มิได้เกิดจากสังคมแวดล้อม แต่เกิดจากการคิดไตร่ตรองตามเหตุผลของแต่ละบุคคล พัฒนาการของจริยธรรมเป็นผลของการสังเกต และการคิดไตร่ตรองของบุคคล ผู้ที่ไม่ชอบสังเกตหรือไม่ชอบที่จะคิดไตร่ตรอง พัฒนาการทางจริยธรรมก็ไม่เกิด แม้ว่าพัฒนาการทางปัญญาได้เข้าสู่ขั้นสูงแล้วก็ตาม ซึ่งโคลเบิร์ตเชื่อว่า พัฒนาการเกิดเป็นขั้น ๆ จากขั้นหนึ่งไปสู่อีกขั้นหนึ่งตามลำดับอย่างแน่นอนตายตัว (Invariant) ดังนั้นจริยธรรมจึงพัฒนาเป็นขั้น ๆ จากขั้นต่ำกว่าไปสู่ขั้นสูงกว่าที่ละขั้น ไม่มีการข้ามขั้น ไม่มีการสลับขั้นและไม่ว่าบุคคลจะเติบโต ในสังคมใดหรือนับถือศาสนาใด ย่อมมีลำดับขั้นการพัฒนาของจริยธรรมที่เหมือนกัน เรียกชื่อว่าทฤษฎีพัฒนาการเชิงโครงสร้าง (Structural Development Theory) และทฤษฎีพัฒนาการทางปัญญา (Cognitive Development Theory)

3.3 ทฤษฎีทางด้านจิตพิสัยของ แครธวอลและคณะ

แครธวอลและคณะ (Kratwohl, Bloom and Masia) ได้ลำดับการเกิดลักษณะนิสัยของบุคคล เป็น 5 ขั้น ดังนี้ (กลุ่มส่งเสริมการเรียนการสอนและประเมินผล, 2548 : 4-6)

3.3.1 ขั้นรับรู้ (Receiving) เป็นการพัฒนาขั้นแรกสุด ขั้นนี้บุคคลจะมีความรู้สึกรับรู้ต่อสิ่งเร้าที่มากกระทบต่อประสาทสัมผัสของเขา ซึ่งแบ่งเป็น 3 ขั้นย่อย คือ

- 1) ขั้นรู้ตัว ได้แก่ การสังเกต รับรู้ความแตกต่างของสิ่งเร้า
- 2) ขั้นตั้งใจรับ ได้แก่ การมีความตั้งใจฝึกฝไต่ต่อสิ่งเร้าเฉพาะอย่าง เริ่มสะสมความรู้หรือประสบการณ์ในสิ่งเร้าเฉพาะอย่างนั้นแล้วจึงยอมรับ
- 3) ขั้นการเลือกสรรสิ่งที่รับรู้ ได้แก่ การเลือกรับเฉพาะอย่าง เช่น สนใจอ่านเฉพาะบางเรื่อง สนใจตอบคำถามเฉพาะบางคำถาม

3.3.2 ขั้นตอบสนอง (Responding) เป็นการพัฒนาการที่สูงขึ้นมาอีกขั้นหนึ่ง ในขั้นนี้บุคคลไม่เพียงรับรู้สิ่งเร้าเท่านั้น แต่จะเริ่มมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้า 3 ลักษณะ คือ

- 1) ขั้นเต็มใจตอบสนอง เป็นการยินยอมปฏิบัติตามหลักการหรือกฎเกณฑ์และยอมรับในสิ่งที่รับรู้มา
- 2) ขั้นตั้งใจตอบสนอง เป็นขั้นที่บุคคลเริ่มอาสาที่จะเข้าร่วมปฏิบัติการกับผู้อื่น และอาจมีการพยายามหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติในสิ่งที่ขัดกับสิ่งที่รับรู้มา
- 3) ขั้นพอใจตอบสนอง เป็นขั้นที่บุคคลจะเกิดความพึงพอใจหรือไม่พอใจต่อพฤติกรรม หรือการแสดงออกของผู้อื่นที่สอดคล้องหรือขัดแย้งกับสิ่งที่รับรู้มา เป็นการเลือกตอบสนองต่อสิ่งเร้า

3.3.3 ขั้นเห็นคุณค่า (Valuing) เป็นขั้นที่บุคคลเริ่มเห็นคุณประโยชน์ของสิ่งที่รับรู้ และสิ่งที่ตอบสนองแล้ว เขาเริ่มยอมรับสิ่งที่ได้รับรู้มาว่า สิ่งใดมีความหมายต่อเขาและสิ่งใดไม่มีค่า ไม่มีคามหมายต่อเขาเขาจะแสดงออกด้วยพฤติกรรมต่าง ๆ ตามขั้นตอนการพัฒนาย่อย คือ

- 1) การยอมรับค่านิยม ได้แก่ พยายามเพิ่มพูนประสบการณ์ในสิ่งเร้านั้น ๆ พยายามปฏิบัติตามบ่อยครั้งเข้า
- 2) การแสดงความนิยมในค่านิยม ได้แก่ การเข้าช่วยเหลือ สนับสนุน ร่วมมือในกิจกรรมที่ส่งเสริมสิ่งที่เห็นด้วย
- 3) การเข้าร่วมงาน ได้แก่ การเข้าไปร่วมเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มที่เขาเห็นคุณค่า และปฏิเสธ คัดค้าน โต้แย้ง หรือขัดขวางการปฏิบัติหรือพฤติกรรมที่เขาไม่เห็นคุณค่า

3.3.4 ขั้นจัดระบบ (Organization) เมื่อบุคคลพัฒนาคุณลักษณะมาถึงขั้นนี้ เขาจะพยายามปรับตัวเองให้เข้ากับคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่เขายอมรับและจะพิจารณา ความ สัมพันธ์ระหว่างค่านิยม (Value) ที่เขาเห็นคุณค่าหลาย ๆ อย่างพร้อม ๆ กัน

พยายามจัดลำดับค่านิยมเหล่านั้นและปรับตัวให้เข้ากับสิ่งต่าง ๆ ที่เขายอมรับนั้น ขั้นนี้ประกอบด้วยขั้นย่อย 2 ขั้น คือ

- 1) ขั้นสร้างความเข้าใจในค่านิยม เขาจะแสดงออกโดยการเข้าร่วมกลุ่มอภิปราย ร่วมสร้างแนวคิด เปรียบเทียบพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมนั้น ๆ
- 2) ขั้นสร้างระบบค่านิยม เขาจะพยายามชักนำให้นักค่านิยม ต่าง ๆ เขายอมรับ จัดลำดับค่านิยมเหล่านั้น สร้างแผน สร้างกฎเกณฑ์ ให้สอดคล้องกับสิ่งที่เขายอมรับ และระบบที่เขาสร้างขึ้น แล้วนำไปใช้กับตัวเอง หรือพยายามชักชวนให้ผู้อื่นยอมรับกับระบบนั้น

3.3.5 ขั้นเกิดกิจนิสัย (Characterization) เป็นพัฒนาการที่ต่อจากขั้นจัดระบบ ซึ่งเป็นการเริ่มต้นของการวางตัว หรือการยอมรับสิ่งที่บุคคลเห็นคุณค่ามาเป็นลักษณะเฉพาะตัว กล่าวคือ เมื่อการจัดระบบสำหรับตัวเองเข้ารูปเข้ารอยแล้ว บุคคลก็จะยึดถือระบบที่จัดนั้นเป็นของตนเองแล้วปฏิบัติหรือยึดถือต่อไปจนเกิดเป็นการแสดงออกโดยอัตโนมัติ หมายความว่าเมื่อใดก็ตามที่เขาอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องตอบสนองต่อสิ่งเร้า เขาก็จะตอบสนองในรูปแบบที่คงเส้นคงวาจนจัดได้ว่าเป็นลักษณะประจำตัวของเขาในที่สุด ขั้นเกิดกิจนิสัยสามารถแบ่งเป็นขั้นย่อย 2 ขั้น คือ

- 1) ขั้นสร้างข้อสรุป ได้แก่ การพยายามปรับปรุงระบบจนอยู่ในขั้นสมบูรณ์ในตัว ตามแนวหรือระบบที่ตนเองต้องการ
- 2) ขั้นกิจนิสัย ได้แก่ การแสดงออกอย่างสม่ำเสมอจนได้รับการยอมรับจากวงการหรือหมู่คณะว่าเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของเขา ซึ่งเป็นเครื่องแสดงถึงการเกิดคุณลักษณะเฉพาะนั้น ๆ ของบุคคลแล้ว

3.4 ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม

ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม เป็นทฤษฎีที่เสนอจิตลักษณะ 8 ประการ ที่อาจเป็นสาเหตุของพฤติกรรมของคนดี คนเก่งและมีสุขของคนไทย (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2536 อ้างถึงในศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม, 2551 : 19-20) ซึ่งแบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ราก ลำต้น และส่วนที่เป็นดอกและผลของต้นไม้

ส่วนแรกคือ ราก แทนจิตลักษณะพื้นฐานสำคัญ 3 ประการ ได้แก่

1. สุขภาพจิต หมายถึง ความวิตก กังวล ตื่นเต้น ไม่สบายใจของบุคคลอย่างเหมาะสมกับเหตุการณ์

2. ความเฉลียวฉลาดหรือสติปัญญา หมายถึง การรู้การคิดใน
ขั้นรูปธรรมหลายด้านและการคิดในขั้นนามธรรม ซึ่งมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีพัฒนาการทางการ
รู้การคิดของ Piaget

3. ประสบการณ์ทางสังคม หมายถึง การรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจ
เรา ความเอื้ออาทร เห็นอกเห็นใจ และสามารถคาดหรือทำนายความรู้สึกของคนอื่น

ส่วนที่สองคือ ลำต้น เป็นผลจากจิตลักษณะพื้นฐานที่ราก
ประกอบด้วย จิตลักษณะ 5 ประการ ได้แก่

1. ทักษะคิด ค่านิยม และคุณธรรม

ทักษะคิด หมายถึง การเห็นประโยชน์-โทษของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
ค่านิยม หมายถึง สิ่งที่คนส่วนใหญ่เห็นว่าสำคัญ คุณธรรม หมายถึง สิ่งที่คนส่วนใหญ่เห็นว่า
ดีงาม ส่วนใหญ่มักจะเกี่ยวข้องกับหลักทางศาสนา เช่น ความกตัญญู ความเสียสละ ความ
ซื่อสัตย์ ความพอใจ ไม่พอใจต่อสิ่งนั้น และพร้อมที่จะมีพฤติกรรมต่อสิ่งนั้น

2. เหตุผลเชิงจริยธรรม

เหตุผลเชิงจริยธรรม หมายถึง เจตนาของการกระทำที่ทำให้เพื่อ
ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัวหรือพวกพ้อง ซึ่งมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีทางเหตุผลเชิงจริยธรรมของ
Kohlberg

3. ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน

ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน หมายถึง ความสามารถในการ
คาดการณ์ไกลว่าสิ่งที่กระทำลงไปในปัจจุบันจะส่งผลอย่างไร ในปริมาณเท่าใด ต่อใคร
ตลอดจนความสามารถ ในการอดได้ รอได้ สามารถอดเปรี้ยวไว้กินหวานได้

4. ความเชื่ออำนาจในตน

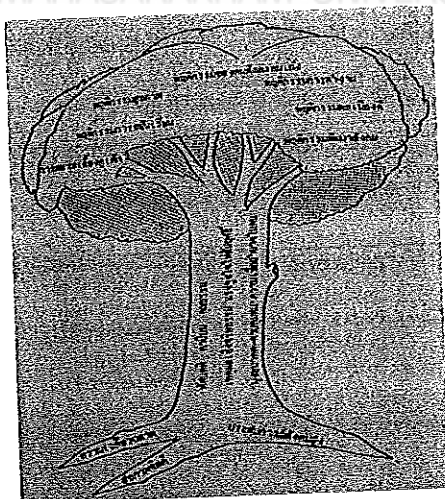
ความเชื่ออำนาจในตน หมายถึง ความเชื่อว่าผลที่ตนกำลัง
ได้รับอยู่เกิด จากการกระทำของตนเอง มิใช่เกิดจากโชคเคราะห์ ความบังเอิญ หรือการควบคุม
ของคนอื่น เป็นความรู้สึกในการทำนายนได้ ควบคุมได้ของบุคคล ซึ่งมีพื้นฐานมาจากทฤษฎี
Locus of Control ของ Rotter (1966)

5. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความมานะพยายามฝ่าฟัน
อุปสรรค ในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยไม่ย่อท้อ ซึ่งมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีแรงจูงใจของ
McClelland (1963)

ส่วนที่สาม คือ ส่วนของดอกและผล เป็นส่วนของพฤติกรรมของ คนดีและเก่ง ซึ่งแสดงพฤติกรรมการทำงานดีละเว้นความชั่ว ซึ่งเป็นพฤติกรรมของคนดีและ พฤติกรรมการทำงานอย่างขยันขันแข็งเพื่อส่วนรวมอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแบ่งเป็น 2 ส่วน ด้วยกัน(ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2548 ก อ้างถึงใน ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิง คุณธรรม, 2551 : 20 -21) คือ

1. พฤติกรรมของคนดี ประกอบด้วย 2 พฤติกรรมหลัก ได้แก่
 - 1.1 พฤติกรรมไม่เบียดเบียนตนเอง เป็น พฤติกรรมของ บุคคล ที่ไม่ทำร้ายหรือทำลายตนเอง เช่น การดูแลสุขภาพของตนเอง การบริโภคสิ่งที่มี ประโยชน์ ไม่ดื่มเหล้า ไม่สูบบุหรี่ ไม่ติดยาเสพติด ไม่เล่นการพนัน เป็นต้น
 - 1.2 พฤติกรรมไม่เบียดเบียนผู้อื่น เป็นพฤติกรรมที่ไม่ทำร้าย ทำลายหรือ ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน เช่น พฤติกรรมสุภาพบุรุษ ไม่ก้าวร้าว ขับขี่รถอย่างมีมารยาท ซื่อสัตย์ เป็นต้น
2. พฤติกรรมของคนดีและเก่ง ประกอบด้วย 2 พฤติกรรมหลัก ได้แก่
 - 2.1 พฤติกรรมรับผิดชอบ เช่น พฤติกรรมการเรียน การทำงาน พฤติกรรมการปกครองของหัวหน้า และเคารพกฎหมาย เป็นต้น
 - 2.2 พฤติกรรมพัฒนา เป็นการพัฒนาตนเอง ผู้อื่น และสังคม เช่น ใฝ่รู้ รักการอ่าน เป็นกัลยาณมิตร การอาสา ช่วยเหลือกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคม เป็นต้น

ภาพภาคผนวกที่ 1 ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม ระบุจิตลักษณะ 8 ประการ ที่เป็นสาเหตุของ พฤติกรรมของคนไทย (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2526 ;2544)

ตัวอย่าง แนวคิดและทฤษฎีที่นำเสนอดังกล่าว สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สำหรับผู้ที่สนใจที่จะสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ควรศึกษาให้เข้าใจก่อนการพัฒนาผู้เรียน

ดังนั้นเพื่อให้การพัฒนาและการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นไปตามนโยบายดังกล่าว และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ หลักการและจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินการเลื่อนชั้นเรียนและจบการศึกษาระดับต่าง ๆ โดยยึดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดไว้ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 5)

1. รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์	5. อยู่อย่างพอเพียง
2. ซื่อสัตย์สุจริต	6. มุ่งมั่นในการทำงาน
3. มีวินัย	7. รักความเป็นไทย
4. ใฝ่เรียนรู้	8. มีจิตสาธารณะ

รูปแบบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 113-115) ได้กำหนดการดำเนินการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาจะบรรลุผลได้นั้นจะต้องอาศัยการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ดำเนินการพัฒนาทั้งในและนอกห้องเรียน โดยมอบหมายภารกิจในการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในห้องเรียน ให้ครูผู้สอน แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นผู้รับผิดชอบ โดยสอดคล้องการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในชั่วโมงการเรียนการสอน/กิจกรรม โครงการ หรือในโอกาสอื่น ๆ ซึ่งมีแนวทางการดำเนินการหลายรูปแบบ สถานศึกษาสามารถเลือกนำไปใช้ได้ตามความเหมาะสม ดังต่อไปนี้

รูปแบบที่ 1 เป็นรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับสถานศึกษาที่มีความพร้อมในด้านทรัพยากรต่าง ๆ ค่อนข้างสูงถึงสูงมาก และเหมาะสมสำหรับสถานศึกษาที่ต้องการเน้นด้านการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์สู่ความเป็นเลิศ โดยมีนโยบายที่จะให้บุคลากรและครูทุกคนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทุกข้อตามที่สถานศึกษากำหนด โดยจะมีคณะกรรมการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา เป็นองค์คณะบุคคล ในสถานศึกษาที่คอยช่วยเหลือคณะครูในกรณีที่พบว่านักเรียนบางคนมีปัญหาที่ซับซ้อนและไม่สามารถจะพัฒนาด้วยกระบวนการธรรมดาได้ มีความจำเป็นต้องทำกรณีศึกษา คณะกรรมการชุดนี้จะทำงานร่วมกับครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษา หรือครูคนอื่นที่สนใจจะทำกรณีศึกษาร่วมกัน นอกจากนี้ อาจนำสถานักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้วย โดยสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของสถานักเรียน ถึงวิธีการที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนด้วยกิจกรรมเสริม ซึ่งจะเน้นการพัฒนาและตรวจสอบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทุกประการตลอดเวลา ทั้งนี้สถานศึกษาอาจมีเป้าหมายว่า นักเรียนร้อยละ 90 ขึ้น ไปจะต้องมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่ในระดับ “ดี” เป็นอย่างน้อย การประเมินรูปแบบนี้ดำเนินการดังนี้

1. คณะกรรมการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาให้ความสนใจกับคณะครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้/รายวิชา ครูที่ปรึกษา ครูผู้ดูแลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ร่วมกันพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนทุกคุณลักษณะ และร่วมกำหนดตัวชี้วัดหรือพฤติกรรมบ่งชี้ หรือพฤติกรรมที่แสดงออกของแต่ละคุณลักษณะตามที่คณะกรรมการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาเพิ่มเติม ให้เหมาะสมกับธรรมชาติของวัยและวุฒิภาวะของนักเรียน
2. กำหนดวิธีการประเมิน เกณฑ์และเครื่องมือ คำอธิบายคุณลักษณะที่สถานศึกษาเพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินที่หลักสูตรแกนกลางกำหนด
3. กำหนดระดับของพฤติกรรมที่บ่งชี้ว่า พฤติกรรมนักเรียนอยู่ในระดับ “เสี่ยง” กล่าวคือ การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนด้วยวิธีปกติอาจจะไม่สามารถทำให้ผู้เรียนบรรลุตามเกณฑ์ได้ มีความจำเป็นที่ครูที่ปรึกษา หรือครูผู้สอนร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาต้องใช้กระบวนการอื่นเข้ามาช่วยในการแก้ปัญหาโดยทำกรณีศึกษา

4. เมื่อสิ้นภาคเรียน/สิ้นปี ครูผู้สอนส่งผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนทุกคนที่รับผิดชอบให้คณะกรรมการของสถานศึกษา ซึ่งมีครูวัดผลเป็นเลขานุการ

5. ครูวัดผลดำเนินการประมวลผลตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

6. นำเสนอผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพิจารณาอนุมัติ

รูปแบบที่ 2 เป็นรูปแบบที่เหมาะสมกับโรงเรียนที่มีความพร้อมปานกลาง กล่าวคือ มีจำนวนบุคลากรครูที่ครบชั้นเรียน มีครูพิเศษบ้างแต่ไม่มากนัก ครูคนหนึ่งอาจต้องเป็นทั้งผู้สอนและทำงานส่งเสริม รวมทั้งรับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอื่นด้วย สถานศึกษาประเภทดังกล่าวสามารถเลือกใช้รูปแบบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์รูปแบบนี้ โดยการเลือกคุณลักษณะอันพึงประสงค์เฉพาะข้อที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกับมาตรฐานหรือตัวชี้วัดในกลุ่มสาระนั้น ๆ ที่ครูแต่ละคนรับผิดชอบ เพื่อบูรณาการจัดทำแผนการเรียนรู้และแผนการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในข้อนั้นๆ ด้วยในคราวเดียวกัน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ก็ดำเนินการประเมินร่วมกับตัวชี้วัดในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยสถานศึกษาคาดหวังว่าเมื่อได้ดำเนินการในภาพรวมแล้ว การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์จะครบทุกข้อตามที่สถานศึกษากำหนด โดยดำเนินการดังนี้

1. คณะกรรมการการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาร่วมกับครูผู้สอน ร่วมกันวิเคราะห์มาตรฐาน/ตัวชี้วัดเนื้อหาในกลุ่มสาระวิชา และพิจารณาเลือกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ว่า มีข้อใดบ้างที่สอดคล้องกับธรรมชาติวิชาที่ครูแต่ละคนรับผิดชอบ รวมทั้งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้วย

2. ครูผู้สอนนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่คัดเลือกไว้ไปบูรณาการกับตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ดำเนินการพัฒนาและประเมินร่วมกัน

3. ครูผู้สอนส่งผลการประเมินให้ครูวัดผลเพื่อสรุปผลการประเมิน และนำเสนอผู้บริหารเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

รูปแบบที่ 3 เป็นรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูไม่ครบชั้นหรือครบชั้นพอดี แต่ครูคนหนึ่งต้องทำหลายหน้าที่ อีกทั้งความพร้อมของทรัพยากรด้านอื่นๆ มีน้อย ดังนั้นการดำเนินการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนควรเปิดโอกาสให้ชุมชน อันได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ประชาชนชาวบ้าน เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินด้วย ซึ่งจะทำให้ผลการประเมินมีความเที่ยงตรงมากขึ้น

การพัฒนาและการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามรูปแบบนี้ ครูประจำชั้นและหรือครูประจำวิชา ร่วมกันพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนทุกคน ทุกประการ โดยดำเนินการดังนี้

1. ครูประจำชั้นและหรือครูประจำวิชาซึ่งรับผิดชอบการสอนมากกว่าหนึ่งชั้นหรือ หนึ่งกลุ่มสาระ ใช้การบูรณาการทุกกลุ่มสาระและคุณลักษณะอันพึงประสงค์เข้าด้วยกัน ร่วมกันพัฒนาและประเมิน โดยอาจใช้การสังเกตพฤติกรรมตามสภาพจริง เปิดโอกาสให้ชุมชนได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ประชาชนชาวบ้านร่วมประเมินด้วย ทั้งนี้ กรณีที่มีนักเรียนบางคนไม่ผ่านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อใด ครูร่วมกับชุมชนดำเนินการพัฒนาจนกระทั่งทั้งสองฝ่าย มีความเห็นตรงกันว่านักเรียนมีคุณสมบัติตามเกณฑ์แล้วจึงให้ผ่านการประเมิน

2. ครูประจำชั้นและหรือครูประจำวิชา ร่วมกันสรุปผลการประเมิน และนำเสนอผู้บริหารสถานศึกษาเพื่ออนุมัติต่อไป

จากศึกษารูปแบบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดไว้ ผู้วิจัยสามารถสรุปเปรียบเทียบได้ ดังตารางภาคผนวกที่ 1

ตารางภาคผนวกที่ 1 วิเคราะห์รูปแบบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน

รูปแบบที่ 1	รูปแบบที่ 2	รูปแบบที่ 3
<ol style="list-style-type: none"> 1. สถานศึกษาที่มีความพร้อม 2. เน้นผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ 3. มีคณะกรรมการร่วมกับครูประจำชั้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 4. ครูคนอื่นที่สนใจร่วมพัฒนา 5. สถานักเรียนเข้ามามีส่วนร่วม 6. นักเรียนร้อยละ 90 ขึ้นไป มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่ในระดับ "ดี" 7. คณะกรรมการกำหนดเกณฑ์ วิธีประเมินและเครื่องมือประเมิน 8. ครูผู้สอน ประเมินร่วมกับคณะกรรมการ 9. เมื่อสิ้นภาคเรียน / สิ้นปี ครูผู้สอนส่งผลการประเมินให้คณะกรรมการ ซึ่งมีครูวัดผลเป็นเลขานุการ 10. ครูวัดผลประมวลผลตามเกณฑ์ 11. นำเสนอผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาอนุมัติ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สถานศึกษาที่มีความพร้อมปานกลาง ครูครบชั้นเรียน มีครูพิเศษ 2. คณะกรรมการร่วมกับครูผู้สอน วิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดว่ามีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ใดสอดคล้องกับธรรมชาติวิชา และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้ครูผู้สอนบูรณาจัดทำแผนการเรียนรู้ และแผนพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3. คณะกรรมการและครูผู้สอนร่วมกันประเมิน 4. ครูผู้สอนส่งผลการประเมินให้ครูวัดผล และนำเสนอผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. สถานศึกษานขนาดเล็ก มีครูไม่ครบชั้นเรียน 2. เปิดโอกาสให้ชุมชน ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการประเมิน 3. ครูประจำชั้นและหรือประจำวิชาบูรณาการทุกกลุ่มสาระ ใช้การสังเกต พฤติกรรมตามสภาพจริง 4. กรณีนักเรียนบางคนไม่ผ่านเกณฑ์ ครูผู้สอนร่วมกับชุมชนพัฒนาและประเมินจนผ่านเกณฑ์ 5. ครูประจำชั้นและหรือประจำวิชา ร่วมกันสรุปผลการประเมินและเสนอผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติ

จากตารางภาคผนวกที่ 1 การวิเคราะห์รูปแบบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนทำให้ผู้วิจัย สามารถสรุปได้ว่า ทั้ง 3 รูปแบบ นำมาใช้ในสถานศึกษาที่มีความพร้อม และขนาดที่ไม่เท่ากัน ซึ่งเมื่อนำมาเปรียบเทียบแล้วสถานศึกษาที่มีความพร้อมใน รูปแบบที่ 1 จะมีการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ได้ดีกว่ารูปแบบอื่น ส่วนรูปแบบที่ 2 เป็นสถานศึกษาที่มีความพร้อมปานกลาง ครูครบชั้นเรียน มีครูพิเศษซึ่งไม่มากนัก รูปแบบนี้คณะกรรมการและครูผู้สอนวิเคราะห์มาตรฐาน ตัวชี้วัด ที่สอดคล้องกับ ธรรมชาติวิชา มอบครูผู้สอนบูรณาการพัฒนาผู้เรียนและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ รูปแบบที่ 3 เป็นสถานศึกษาที่มีขนาดเล็ก มีครู ไม่ครบชั้น ซึ่งเป็นรูปแบบที่ครูผู้สอนต้องร่วมมือกับชุมชน ผู้ปกครอง พัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ผู้วิจัยเชื่อได้ว่าการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ครูผู้สอนบางคนในสถานศึกษานขนาดเล็ก อาจคิดว่าเป็นเรื่องที่มีขั้นตอนยุ่งยากต่อการปฏิบัติ และครูผู้สอนอาจเข้าใจไม่ชัดเจน หากครูผู้สอนได้รับการพัฒนาด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน จนเกิดความรู้ เข้าใจและสามารถดำเนินการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ตอนที่ 3

การพัฒนาและเครื่องมือการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การพัฒนาและเครื่องมือการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน สามารถสรุปแนวทางการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนี้

1. แนวทางการดำเนินการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับสถานศึกษา

การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สถานศึกษาควรดำเนินการ โดยคณะกรรมการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา อาจเป็นชุดเดียวกับคณะกรรมการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในกรณีสถานศึกษาขนาดเล็กอาจจะให้ครูผู้สอน ครูประจำชั้น/ ครูที่ปรึกษาเป็นผู้รับผิดชอบในการพัฒนา ทั้งนี้ให้สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา โดยมีหน้าที่ดังนี้

- 1.1 ศึกษานิยาม ความหมาย และพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ทั้ง 8 ประการ
- 1.2 วิเคราะห์ตัวชี้วัด และพฤติกรรมบ่งชี้ เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์แต่ละคุณลักษณะ
- 1.3 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนรายบุคคลก่อนการพัฒนา เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องและเหมาะสมกับพฤติกรรมของผู้เรียน
- 1.4 สร้างหรือเลือกเครื่องมือในการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 1.5 กำหนดวัตถุประสงค์ และวิธีการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้เรียนที่ต้องการพัฒนา
- 1.6 ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางที่กำหนดไว้ และประเมินผู้เรียนเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้า
- 1.7 ดำเนินการประเมินผู้เรียนหลังการพัฒนาและสรุปผลการประเมิน
- 1.8 รายงานผลการพัฒนาต่อผู้บริหารสถานศึกษา

2. แนวปฏิบัติในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูผู้สอน ครูประจำชั้น ผู้ปกครอง และชุมชนต้องร่วมมือกันปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง จึงต้องพิจารณาถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษากำหนดให้จัดขึ้น แล้วส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งอาจดำเนินการพัฒนาด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ เช่น

1. บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ
2. จัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
3. จัดโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
4. ปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน

แนวปฏิบัติในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น สามารถพัฒนาได้โดยการนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตัวชี้วัด และพฤติกรรมบ่งชี้ที่วิเคราะห์ไว้ไปบูรณาการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โครงการต่าง ๆ และกิจวัตรประจำวันของผู้เรียนได้(กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 70)

ตอนที่ 4

การวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนนั้น สถานศึกษาสามารถนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดขึ้น รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สถานศึกษาอาจกำหนดขึ้นเพิ่มเติม เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา สภาพปัญหาความต้องการหรือความจำเป็นของชุมชน มาพัฒนาผู้เรียนตลอดปีการศึกษา ทั้งนี้ ครูผู้สอนสามารถดำเนินการวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในชั้นเรียนได้ ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 115-153)

1. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนด ทั้ง 8 ประการ มาศึกษานियาม / ตัวชี้วัด / พฤติกรรมบ่งชี้ เพื่อพิจารณาว่าพฤติกรรมบ่งชี้ที่กำหนดครอบคลุมตัวชี้วัดและนิยามของคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนหรือไม่ ซึ่งผู้สอนอาจเพิ่มเติม หรือปรับได้ตามความเหมาะสม เช่น คุณลักษณะข้อที่ 3 มีวินัย

มีวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียนและสังคม

ผู้ที่มีวินัย คือ ผู้ที่ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียนและสังคม เป็นปกติวิสัย ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

ตารางภาคผนวกที่ 2 วิเคราะห์ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้
2.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียนและสังคม	2.1.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียนและสังคม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น 2.1.2 ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบในการทำงาน

2. วิเคราะห์พฤติกรรมสำคัญจากพฤติกรรมบ่งชี้

เมื่อทำความเข้าใจกับนิยาม ตัวชี้วัด และพฤติกรรมบ่งชี้แล้ว ครูผู้สอนควรวิเคราะห์พฤติกรรมสำคัญจากพฤติกรรมบ่งชี้ เพื่อให้เห็นพฤติกรรมที่จะสามารถวัดและประเมิน ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

3. เลือกรูปแบบของเครื่องมือวัด

เครื่องมือวัดและประเมินที่นิยมใช้ในสถานศึกษา เนื่องจากใช้ได้ง่ายและสะดวก ได้แก่

- 3.1 แบบสังเกต (Observation)
- 3.2 แบบสัมภาษณ์ (Interview)
- 3.3 แบบตรวจสอบรายการ (Check List)
- 3.4 แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale)
- 3.5 แบบวัดสถานการณ์ (Situation)
- 3.6 แบบบันทึกพฤติกรรม (Anecdotal Records)
- 3.7 แบบรายงานพฤติกรรมตนเอง (Self Report)

ในการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น ควรใช้เครื่องมือและวิธีการวัดที่หลากหลาย ข้อมูลจึงจะน่าเชื่อถือ ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรเลือกเครื่องมือวัดและประเมิน ให้เหมาะสมกับพฤติกรรมบ่งชี้/พฤติกรรมสำคัญว่าควรจะใช้เครื่องมือชนิดใด

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือประเมิน

ถ้าต้องการสร้างเครื่องมือที่มีคุณภาพ น่าเชื่อถือ ครูผู้สอนอาจนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องของพฤติกรรมที่จะประเมินกับตัวชี้วัดและความถูกต้อง ในการใช้ภาษา แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง I.O.C (Index of Item Objective Consistency) ซึ่งอาจเป็นดังนี้

แบบประเมินความสอดคล้องของพฤติกรรมที่จะประเมินกับตัวชี้วัด
คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณารายการพฤติกรรมแต่ละข้อว่าตรงกับตัวชี้วัดที่กำหนดให้หรือไม่
 แล้วใส่เครื่องหมายถูก (✓) ตรงกับที่เป็นจริงในแต่ละช่อง

- 1 หมายถึง พฤติกรรมตรงกับตัวชี้วัด
 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าพฤติกรรมตรงกับตัวชี้วัด
 -1 หมายถึง พฤติกรรมไม่ตรงกับตัวชี้วัด

ตารางภาคผนวกที่ 3 แบบประเมินความสอดคล้องของพฤติกรรมที่จะประเมินกับตัวชี้วัด

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับ			ข้อเสนอแนะ
		1	0	-1	
3.1 ปฏิบัติตาม ข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียนและสังคม	3.1.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ของ ครอบครัว โรงเรียนและสังคม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น 3.1.2 ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติ กิจกรรมต่าง ๆ ใน ชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบ ในการทำงาน				

ข้อเสนอแนะ.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

ในการตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวนผู้เชี่ยวชาญต้องไม่น้อย 3
 คนขึ้นไป เมื่อให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินแล้วนำคะแนนของผู้เชี่ยวชาญมารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ย
 ถ้าได้คะแนนเฉลี่ย 0.6 ขึ้นไปถือว่าใช้ได้ เมื่อตรวจทาน แก้ไขการพิมพ์ การใช้ภาษา และ
 ข้อความให้ถูกต้องแล้ว จึงนำไปทดลองใช้กับนักเรียน เพื่อจะดูว่าภาษาที่ใช้เหมาะสมกับระดับ

อายุของนักเรียนหรือไม่ มีความเชื่อถือได้หรือไม่ แล้ววิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวัดเป็นรายข้อ
ทั้งฉบับ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับ หลังจากนั้นจึงจัดทำต้นฉบับเพื่อนำไปใช้

5. การออกแบบการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

เมื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เครื่องมือที่จะใช้ในการ
การวัดและประเมิน และวิธีการหาคุณภาพของเครื่องมือแล้ว ครูผู้สอนสามารถออกแบบการ
วัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในชั้นเรียนได้ดังนี้

1. กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตัวชี้วัด พฤติกรรมบ่งชี้ที่จะ

ประเมิน

2. วิเคราะห์พฤติกรรมสำคัญจากพฤติกรรมบ่งชี้ที่จะประเมิน

3. เลือกใช้วิธีการ เครื่องมือให้เหมาะสมกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ที่จะประเมิน

4. กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubrics)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

(ตัวอย่าง)

ตารางภาคผนวกที่ 4 กรอบการออกแบบการวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อ 1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ระดับประถมศึกษา(ป.1-ป.3)

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้	พฤติกรรมสำคัญ	วิธีการ/เครื่องมือประเมิน	เกณฑ์การให้ระดับคะแนน		
				ผ่าน(1)	ดี(2)	ดีเยี่ยม(3)
1.1 เป็นพลเมืองดีของชาติ	1.1.1 ยินตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติ และอธิบายความหมายของเพลงชาติ 1.1.2 ปฏิบัติตนตามสิทธิหน้าที่พลเมืองดีของชาติ 1.1.3 มีความสามัคคีปรองดอง	1. ยินตรงเคารพธงชาติ 2. ร้องเพลงชาติ 3. อธิบายความหมายของเพลงชาติ 4. ใช้สิทธิเลือกหัวหน้าห้อง หัวหน้าเวร ประธานนักเรียน 5. ร่วมมือในการทำงานกลุ่ม กิจกรรม	1. แบบสังเกต 2. แบบสัมภาษณ์	<p>1) ยินตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติ ร้องเพลงชาติได้</p> <p>2) บอกความหมายของเพลงชาติได้ถูกต้อง</p> <p>3) ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของนักเรียน</p> <p>4) ร่วมใจในการทำงานกับสมาชิกในชั้นเรียน</p>	<p>1) ยินตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติ ร้องเพลงชาติได้</p> <p>2) บอกความหมายของเพลงชาติได้ถูกต้อง</p> <p>3) ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของนักเรียน</p> <p>4) ร่วมใจในการทำงานกับสมาชิกในชั้นเรียน</p>	<p>1) ยินตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติ ร้องเพลงชาติได้</p> <p>2) บอกความหมายของเพลงชาติได้ถูกต้อง</p> <p>3) ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่ของนักเรียน</p> <p>4) ร่วมใจในการทำงานกับสมาชิกในชั้นเรียน</p>

6. การสร้างเครื่องมือประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การสร้างเครื่องมือประเมินควรคำนึงถึงการเขียนข้อความหรือรายการที่จะวัดว่ามีความชัดเจนและเป็นพฤติกรรม รายการที่ครอบคลุมตัวชี้วัด โดยให้พิจารณาพฤติกรรมบ่งชี้ที่กำหนดไว้แล้วในคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ถ้าเป็นข้อความที่แสดงพฤติกรรมสำคัญและยังไม่สามารถประเมินได้ ครูผู้สอนต้องวิเคราะห์เป็นพฤติกรรมสำคัญย่อย ๆ เช่น คุณลักษณะการมีวินัย พฤติกรรมบ่งชี้มี 2 ข้อ คือ

ข้อ 3.1.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียนและสังคม

ข้อ 3.1.2 ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบในการทำงาน

เมื่อพิจารณาจากตัวบ่งชี้จะพบว่า บางพฤติกรรมไม่สามารถดูรายละเอียดและประเมินได้ ดังนั้น จะต้องวิเคราะห์พฤติกรรมดังกล่าวให้เป็นพฤติกรรมที่สังเกตและวัดได้ ดังนี้

1. จัดเก็บสิ่งของเป็นที่เป็นทาง
2. แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน
3. มีมารยาทในการเข้าประชุม
4. เข้าแถวรับประทานอาหารตามลำดับ
5. ทิ้งขยะในที่ที่จัดเตรียมไว้
6. ทำกิจวัตรของตนตามเวลา
7. ไปโรงเรียนทันเวลา
8. เมื่อถึงชั่วโมงเรียน เข้าเรียนตามเวลา
9. ทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนด
10. เข้าร่วมกิจกรรมตามเวลาที่นัดหมาย

เมื่อกำหนดข้อความหรือรายการที่จะวัดแล้วก็สามารถนำไปไว้ในเครื่องมือประเมินได้

เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนเหมาะสม ถูกต้อง จึงเสนอแนะให้ครูผู้นำคู่มือนี้ไปใช้ ได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ผู้นำคู่มือนี้ไปใช้ในการดำเนินการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ควรศึกษาแต่ละตอนให้ชัดเจน

2. ออกแบบการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้เรียน เช่น วิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาที่พบเกี่ยวกับการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ วางแผนจัดการเรียนรู้/วางแผนพัฒนาผู้เรียน วิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ วิเคราะห์ตัวชี้วัด
3. สร้างเครื่องมือวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้เรียน เช่น แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบ แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้เรียน โดยอาจศึกษาตัวอย่างในกลุ่มมือเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ
4. ดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ที่ตนเองปฏิบัติการ สอน ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่วางไว้
5. ดำเนินการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียน โดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้น มาใช้ประเมินผู้เรียน
6. จัดทำหรือจัดพิมพ์แบบรายงานผลการประเมินตามแบบที่กำหนด ดังตัวอย่าง ในเอกสารคู่มือเล่ม
7. นำผลการประเมินส่งครูวิชาการหรือครูฝ่ายวัดผลของโรงเรียน
8. ครูวิชาการหรือครูฝ่ายวัดผลของโรงเรียน รวบรวมนำเสนอผู้บริหาร โรงเรียน
อนุมัติผลการประเมิน
9. แจ้งผลการประเมินให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ เช่น ครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครอง

ชื่อ.....โรงเรียน.....

คำชี้แจง ให้ครูผู้สอน ออกแบบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คุณลักษณะที่ต้องการวัด คือ.....ระดับชั้น.....

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้	กิจกรรมที่ใช้ในการพัฒนา	วิธีการวัด	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม

คุณลักษณะที่ต้องการวัด คือ.....

ชื่อผู้ถูกสังเกต.....ชั้น.....เลขที่.....

ภาคเรียนที่..... ปีการศึกษา..... วัน เดือน ปี ที่สังเกต.....

คำชี้แจง ให้พิจารณาพฤติกรรมต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย / ในแต่ละครั้งเมื่อนักเรียนแสดง
พฤติกรรม

ตัวชี้วัด	รายการพฤติกรรม	ครั้งที่สังเกต					รวม
		1	2	3	4	5	

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

(.....)

สถานภาพของผู้สังเกต ตนเอง เพื่อน พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู

เกณฑ์การประเมิน	แสดงพฤติกรรม.....ครั้ง	หมายถึง	ดีเยี่ยม (3)
	แสดงพฤติกรรม.....ครั้ง	หมายถึง	ดี (2)
	แสดงพฤติกรรม.....ครั้ง	หมายถึง	ผ่าน (1)
	แสดงพฤติกรรม.....ครั้ง	หมายถึง	ไม่ผ่าน (0)

สรุปผลการประเมิน.....

แบบบันทึกการสัมภาษณ์

คุณลักษณะที่ต้องการวัด คือ.....
 ชื่อผู้ถูกสัมภาษณ์.....ชั้น.....เลขที่.....
 ภาคเรียนที่..... ปีการศึกษา..... วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์.....
 ผู้สัมภาษณ์.....
 สถานที่สัมภาษณ์.....
 ตัวชี้วัดที่ 1

ประเด็นที่สัมภาษณ์

1.
2.
3.
4.

ตัวชี้วัดที่ 2

ประเด็นที่สัมภาษณ์

1.
2.
3.
4.

ตัวชี้วัดที่ 3

ประเด็นที่สัมภาษณ์

1.
2.
3.
4.

แบบทดสอบ

คุณลักษณะที่ต้องการวัด คือ.....
 ระดับชั้น.....ภาคเรียนที่..... ปีการศึกษา.....

ตัวชี้วัดที่ 1

พฤติกรรมบ่งชี้

1.
2.
3.
4.

ข้อสอบข้อที่ 1

.....

เฉลย

.....

ข้อสอบข้อที่ 2

.....

เฉลย

.....

(ตัวอย่าง)

แบบมาตรฐานค่าเพื่อประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คุณลักษณะอันพึงประสงค์.....

ชื่อ - สกุล.....ชั้น.....ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

สถานที่ประเมิน.....วันเดือนปีที่ประเมิน.....

คำชี้แจง ให้พิจารณาพฤติกรรมต่อไปนี้ แล้วให้ระดับคะแนนที่ตรงกับการปฏิบัติของนักเรียนตาม

ความเป็นจริง

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ปฏิบัติเป็นประจำ

2 หมายถึง ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

1 หมายถึง ปฏิบัติน้อย

0 หมายถึง มีพฤติกรรมไม่ชัดเจน หรือไม่มีหลักฐานที่น่าเชื่อถือ

รายการประเมิน	คะแนน			
	3	2	1	0
รวมคะแนน				
คะแนนเฉลี่ย				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

สถานภาพของผู้ประเมิน ตนเอง เพื่อน พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู

เกณฑ์การประเมิน คะแนน 2.5 - 3.0 ระดับคุณภาพ ดีเยี่ยม(3)

คะแนน 1.5 - 2.4 ระดับคุณภาพ ดี(2)

คะแนน 1.0 - 1.4 ระดับคุณภาพ ผ่าน(1)

คะแนน 0 - 0.9 ระดับคุณภาพ ไม่ผ่าน(0)

สรุปผลการประเมิน ดีเยี่ยม ดี ผ่าน ไม่ผ่าน

ที่มา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553 : 128)

(ตัวอย่าง)

แบบบันทึกการสังเกตการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ชื่อ - สกุล.....ชั้น..... ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา.....

คุณลักษณะอันพึงประสงค์.....

สถานที่ประเมิน.....วันเดือนปีที่ประเมิน.....

คำชี้แจง ให้พิจารณาพฤติกรรม แล้วทำเครื่องหมาย / ในแต่ละครั้งเมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรม

รายการพฤติกรรม	ครั้งที่สังเกต										รวม
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	รวมทั้งหมด										

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

สถานภาพของผู้ประเมิน ตนเอง เพื่อน พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู

เกณฑ์การประเมิน แสดงพฤติกรรม 9-10 ครั้ง หมายถึง ดีเยี่ยม(3)

แสดงพฤติกรรม 7-8 ครั้ง หมายถึง ดี(2)

แสดงพฤติกรรม 5-6 ครั้ง หมายถึง ผ่าน(1)

แสดงพฤติกรรม ต่ำกว่า 5 ครั้ง หมายถึง ไม่ผ่าน (0)

สรุปผลการประเมิน หากค่าเฉลี่ยรวมของพฤติกรรมที่แสดงและเทียบกับเกณฑ์การประเมิน

ที่มา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553 : 129)

7. การสร้างเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จะต้องกำหนดเกณฑ์การประเมินให้ชัดเจนเหมาะสม เพราะเกณฑ์การประเมินเป็นแนวทางในการให้คะแนนที่ประกอบด้วยเกณฑ์ด้านต่าง ๆ เพื่อใช้ประเมินค่าผลการประพุดติ ปฏิบัติของผู้เรียน เกณฑ์เหล่านี้ คือสิ่งสำคัญที่ผู้เรียนควรประพุดติจนกลายเป็นลักษณะนิสัยได้ เกณฑ์การประเมินมี 2 ลักษณะ คือ

7.1 เกณฑ์การประเมินแบบภาพรวม (holistic rubrics) คือแนวทางการให้คะแนนโดยพิจารณาจากภาพรวมการปฏิบัติ โดยจะมีคำอธิบายลักษณะของการปฏิบัติในแต่ละระดับได้อย่างชัดเจน เช่น มีวินัย

ระดับ 3 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของครอบครัว และโรงเรียน ปฏิบัติกิจกรรม หรือทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จทันเวลาได้ด้วยตนเอง

ระดับ 2 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของครอบครัว และโรงเรียน โดยต้องมีการเตือนเป็นบางครั้ง

ระดับ 1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของครอบครัว และโรงเรียน โดยต้องมีการเตือนเป็นส่วนใหญ่

7.2 เกณฑ์การประเมินแบบแยกประเด็น (Analytic Rubrics) คือแนวทางการให้คะแนน โดยพิจารณาแต่ละส่วนของการปฏิบัติ ซึ่งแต่ละส่วนจะต้องกำหนดคำอธิบายลักษณะของการปฏิบัติในส่วนนั้น ๆ ไว้อย่างชัดเจน

(ตัวอย่าง)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีวินัย

รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
	1	2	3
ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของ ครอบครัว และ โรงเรียน	ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว และโรงเรียน โดยมีการ เตือนเป็นส่วนใหญ่	ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว และโรงเรียน โดยมีการ เตือนบางครั้ง	ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว และโรงเรียน โดยไม่มี การเตือน
การตรงต่อเวลา	ปฏิบัติตามกิจกรรมหรือทำงาน ที่ได้รับมอบหมายเสร็จ ทันเวลาได้ด้วยตนเอง โดย ต้องมีการเตือนเป็นส่วนใหญ่	ปฏิบัติตามกิจกรรมหรือ ทำงานที่ได้รับมอบหมาย เสร็จทันเวลาได้ด้วย ตนเอง โดยมีการเตือน เป็นบางครั้ง	ปฏิบัติตามกิจกรรมหรือ ทำงานที่ได้รับ มอบหมายเสร็จทันเวลา ได้ด้วยตนเอง

สรุปผลการประเมิน

5-6 คะแนน หมายถึง ดีเยี่ยม

3-4 คะแนน หมายถึง ดี

1-2 คะแนน หมายถึง ผ่าน

8. การสรุปผลการประเมิน

การวัดและประเมินผลด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น มีความละเอียดอ่อน เพราะเป็นเรื่องของการพัฒนาคุณลักษณะที่ต้องการปลูกฝังให้เกิดในตัวผู้เรียน การวัดและประเมินผลจึงต้องคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนเมื่อได้รับการพัฒนาเป็นระยะ หรือเมื่อสิ้นปีการศึกษา ดังนั้นเพื่อให้มีแนวทางการสรุปผลการประเมินที่ชัดเจน เป็นธรรมสำหรับผู้เรียน จึงขอเสนอแนวทางการกำหนดเกณฑ์พิจารณาสรุปผลการประเมินในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

8.1 เกณฑ์พิจารณาสรุปผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์แต่ละ

คุณลักษณะ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ 1 รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์

- ตัวชี้วัด 1.1 เป็นพลเมืองดีของชาติ
 1.2 ชำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย
 1.3 ศรัทธา ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักศาสนา
 1.4 เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

ระดับ	เกณฑ์การพิจารณา
ดีเยี่ยม (3)	1. ได้ผลการประเมินระดับดีเยี่ยมทุกตัวชี้วัด หรือ 2. ได้ผลการประเมินระดับดีเยี่ยมจำนวน 2-3 ตัวชี้วัด และได้ผลการประเมินระดับดี จำนวน 1-2 ตัวชี้วัด
ดี (2)	1. ได้ผลการประเมินระดับดี ทุกตัวชี้วัด หรือ 2. ได้ผลการประเมินระดับดีเยี่ยมหรือดี จำนวน 1-2 ตัวชี้วัด และได้ผลการประเมินระดับผ่าน จำนวน 1-2 ตัวชี้วัด
ผ่าน (1)	1. ได้ผลการประเมินระดับผ่าน ทุกตัวชี้วัด หรือ 2. ได้ผลการประเมินระดับดีเยี่ยมหรือดี จำนวน 1 ตัวชี้วัด และได้ผลการประเมินระดับผ่าน จำนวน 3 ตัวชี้วัด
ไม่ผ่าน (0)	ได้ผลการประเมินระดับไม่ผ่าน อย่างน้อย 1 ตัวชี้วัด

กรณีผู้ที่ประเมินสะดวกในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยในการคำนวณ

ระดับ	เกณฑ์การประเมิน
ดีเยี่ยม (3)	ผลการประเมินรวมทุกตัวชี้วัดมีค่าเฉลี่ย 2.75 ขึ้นไป และไม่มีผลการประเมินตัวชี้วัดใดต่ำกว่าระดับดี
ดี (2)	ผลการประเมินรวมทุกตัวชี้วัดมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.75 แต่ไม่ถึง 2.75 และไม่มีผลการประเมินตัวชี้วัดใดต่ำกว่าระดับผ่าน
ผ่าน (1)	ผลการประเมินระบบทุกตัวชี้วัดมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 แต่ไม่ถึง 1.75 และไม่มีตัวชี้วัดใดได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับผ่าน
ไม่ผ่าน (0)	ผลการประเมินรวมทุกตัวชี้วัดมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่า 1.00 และมีผลการประเมินบางตัวชี้วัดได้ระดับไม่ผ่าน

การรายงานผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

เมื่อสถานศึกษาได้ดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งอาจดำเนินการได้หลายแนวทาง เช่น บุคลากรในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ จัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จัดเป็นโครงการหรือกิจกรรม หรือปลูกฝังโดยสอดแทรกในกิจวัตรประจำวันตามความเหมาะสมของแต่ละสถานศึกษาแล้ว คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากสถานศึกษาหรือ ผู้ที่รับผิดชอบต้องดำเนินการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์การจบการศึกษาทั้ง 3 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเป็นเกณฑ์กลางการจบการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งกำหนดไว้ว่า ผู้เรียนทุกระดับจะต้องมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด จึงจำเป็นต้องมีการรายงานผลให้ผู้ที่มีส่วนรับผิดชอบในการพัฒนาผู้เรียนได้รับทราบผลของการประเมินด้วย

การรายงานผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์มีจุดมุ่งหมายเพื่อแจ้งคุณภาพของผู้เรียนด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การดำเนินการครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. ผู้รับผิดชอบในการรายงาน

ผู้รับผิดชอบในการรายงานผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์คือครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษา โดยมีครูวัดผลเป็นผู้ตรวจสอบและประมวลผลข้อมูลของผู้เรียนแต่ละคน

2. กลุ่มเป้าหมายในการรายงาน

การรายงานผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ควรแจ้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น ครูผู้สอน ครูวัดผล/ครูฝ่ายวิชาการ นายทะเบียน ครูแนะแนว คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง เป็นต้น

3. ระยะเวลาในการรายงาน

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นการประเมินอย่างต่อเนื่อง อาจเป็นรายสัปดาห์ รายเดือน รายภาค และรายปี ส่วนการรายงานผลการประเมินควรสรุปและรายงานให้กลุ่มเป้าหมายทราบเป็นระยะ ๆ หรืออย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

4. แบบรายงานผลการประเมิน

ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้รายงานผลควรดำเนินการเก็บข้อมูลในช่วงเวลาหนึ่ง แล้วนำผลมาวิเคราะห์ แปรผลเพื่อรายงานผู้เกี่ยวข้อง โดยบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสรุปผลให้ครบถ้วน ในกรณีที่ผู้เรียนคนใดควรได้รับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ก็บันทึกไว้ด้วย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

(ตัวอย่าง)

แบบรายงานผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ชั้น ปีการศึกษา.....

ชื่อนักเรียน เลขประจำตัว เลขที่.....

ที่	คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ภาคเรียนที่ 1				ภาคเรียนที่ 2				สรุป
		ไม่ผ่าน (0)	ผ่าน (1)	ดี (2)	ดีเยี่ยม (3)	ไม่ผ่าน (0)	ผ่าน (1)	ดี (2)	ดีเยี่ยม (3)	
	รักชาติ ศาสนา กษัตริย์									
	ซื่อสัตย์ สุจริต									
	มีวินัย									
	ใฝ่เรียนรู้									
	อยู่อย่างพอเพียง									
	มุ่งมั่นในการทำงาน									
	รักความเป็นไทย									
	มีจิตสาธารณะ									
	สรุป									

ผลการตัดสินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

 0 ไม่ผ่าน 1 ผ่าน 2 ดี 3 ดีเยี่ยม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ควรได้รับการพัฒนา

.....

.....

(ลงชื่อ)

.....)

ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา

ที่มา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2553 : 146)

แนวทางการบันทึกผลการประเมิน

จากตัวอย่างแบบรายงานผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1. นำผลการประเมินที่สรุปจากคณะกรรมการประเมินมาบันทึกลงในแต่ละภาคเรียน ของแต่ละปีการศึกษา
2. ในช่องสรุปของแต่ละปีการศึกษาให้นำผลการประเมินที่แสดงพัฒนาการสุดท้าย นั่นคือ ผลจากภาคเรียนที่ 2 บันทึกลงในช่องสรุปในปีการศึกษานั้นๆ
3. เมื่อเสร็จสิ้นการบันทึกในแต่ละปีการศึกษาให้นำผลในช่องสรุปไปบันทึกลงในแบบบันทึกการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของแต่ละระดับชั้น
4. การพิจารณาตัดสินผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของแต่ละระดับการศึกษา เช่น ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีแนวดำเนินการดังนี้
 - 4.1 คณะกรรมการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์พิจารณาผลการตัดสินในแต่ละชั้นปี ถ้าผลการประเมินในปีสุดท้ายได้ระดับใดให้ถือว่าผู้เรียนได้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ระดับนั้น เช่น เด็กชายดี มีคุณธรรม ได้รับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของชั้นปีที่ 6 ได้ระดับดีเยี่ยม การสรุปผลในระดับประถมศึกษา คือ ได้ระดับดีเยี่ยม
 - 4.2 ถ้ามีกรณีที่ผลการประเมินในปีก่อน ๆ ได้ระดับดี หรือ ดีเยี่ยม แต่ปีสุดท้ายของระดับการศึกษาได้ระดับผ่าน ให้คณะกรรมการประเมินคุณลักษณะใช้ดุลพินิจอย่างรอบคอบและเป็นไปตามสภาพจริง โดยนำข้อมูลจากประวัติที่ผ่านมาประกอบการพิจารณาว่าจะให้ระดับใด
5. นำผลการประเมินปีสุดท้ายของแต่ละระดับชั้นไปบันทึกลงใน ปพ.1

เกณฑ์การประเมินตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1. เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์รายตัวชี้วัด/รายข้อ

(เกณฑ์พิจารณาหลัก)

- ดีเยี่ยม (3) 1. ได้ ดีเยี่ยม ตั้งแต่ 60% ที่เหลือไม่ต่ำกว่า ดี
ดี (2) 1. ได้ ดีเยี่ยม น้อยกว่า 60% ที่เหลือไม่ต่ำกว่า ดี
2. ได้ ดี ตั้งแต่ 60% ที่เหลือไม่ต่ำกว่า ผ่าน
ผ่าน (1) 1. ได้ ผ่าน มากกว่า 60% ที่เหลือไม่ต่ำกว่า ผ่าน
ไม่ผ่าน (0) 1. ได้ ไม่ผ่าน ตั้งแต่ 1 ตัวขึ้นไป

(ในกรณีที่มีข้อประเมิน 1 ข้อ)

- ดีเยี่ยม (3) 1. ได้ ผลการประเมินตัวชี้วัด ระดับดีเยี่ยม
ดี (2) 1. ได้ ผลการประเมินตัวชี้วัด ระดับดี
ผ่าน (1) 1. ได้ ผลการประเมินตัวชี้วัด ระดับผ่าน
ไม่ผ่าน (0) 1. ได้ ผลการประเมินตัวชี้วัด ระดับไม่ผ่าน

(ในกรณีที่มีข้อประเมิน 2 ข้อ)

- ดีเยี่ยม (3) 1. ได้ ผลการประเมินระดับดีเยี่ยมทุกตัวชี้วัด
1. ได้ ผลการประเมินระดับดีเยี่ยม จำนวน 1 ตัวชี้วัด และระดับดี จำนวน
ดี (2) 1 ตัวชี้วัด หรือ
2. ได้ ผลการประเมินระดับดีทุกตัวชี้วัด
ผ่าน (1) 1. ได้ ผลการประเมินระดับผ่านทุกตัวชี้วัด หรือ
2. ได้ ผลการประเมินตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป จำนวน 1 ตัวชี้วัด และระดับผ่าน
จำนวน 1 ตัวชี้วัด
ไม่ผ่าน (0) 1. ได้ ผลการประเมินระดับไม่ผ่าน ตั้งแต่ 1 ตัวชี้วัดขึ้นไป

(ในกรณีที่มีข้อประเมิน 3 ข้อ)

1. ได้ ผลการประเมินระดับดีเยี่ยม จำนวน 2-3 ตัวชี้วัด และ ไม่มีตัวชี้วัดใด
ดีเยี่ยม (3) ได้ ผลการประเมินต่ำกว่าระดับดี

1. ได้ผลการประเมินระดับดีเยี่ยม จำนวน 1 ตัวชี้วัด และระดับดี จำนวน 2
- ดี (2) ตัวชี้วัด หรือ
2. ได้ผลการประเมินระดับดีทุกตัวชี้วัด หรือ
 3. ได้ผลการประเมินตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป จำนวน 2 ตัวชี้วัด และระดับผ่าน จำนวน 1 ตัวชี้วัด
- ผ่าน (1) 1. ได้ผลการประเมินระดับผ่านทุกตัวชี้วัด หรือ
2. ได้ผลการประเมินตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป จำนวน 1 ตัวชี้วัด และระดับผ่าน จำนวน 2 ตัวชี้วัด
- ไม่ผ่าน (0) 1. ได้ผลการประเมินระดับไม่ผ่าน ตั้งแต่ 1 ตัวชี้วัดขึ้นไป
- (ในกรณีที่มีข้อประเมิน 4 ข้อ)
1. ได้ผลการประเมินระดับดีเยี่ยม จำนวน 3-4 ตัวชี้วัด และไม่มีตัวชี้วัดใด
- ดีเยี่ยม (3) ได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับดี
1. ได้ผลการประเมินระดับดีเยี่ยม จำนวน 1-2 ตัวชี้วัด และไม่มีตัวชี้วัดใด
- ดี (2) ได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับดี หรือ
2. ได้ผลการประเมินระดับดีทุกตัวชี้วัด หรือ
 3. ได้ผลการประเมินตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป จำนวน 3 ตัวชี้วัด และระดับผ่าน จำนวน 1 ตัวชี้วัด
- ผ่าน (1) 1. ได้ผลการประเมินระดับผ่าน ทุกตัวชี้วัด หรือ
2. ได้ผลการประเมินตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป จำนวน 1-2 ตัวชี้วัด และตัวชี้วัดที่เหลือได้ผลการประเมินระดับผ่าน
- ไม่ผ่าน (0) 1. ได้ผลการประเมินระดับไม่ผ่าน ตั้งแต่ 1 ตัวชี้วัดขึ้นไป
- (ในกรณีที่มีข้อประเมิน 8 ข้อ)
1. ได้รับผลการประเมินระดับดีเยี่ยม จำนวน 5-8 คุณลักษณะ และไม่มี
- ดีเยี่ยม (3) คุณลักษณะใดได้รับการประเมินต่ำกว่าระดับดี
1. ได้รับผลการประเมินระดับดีเยี่ยม 1-4 คุณลักษณะ และไม่มี
- ดี (2) คุณลักษณะใดได้รับการประเมินต่ำกว่าระดับดี หรือ
2. ได้รับผลการประเมินระดับ ดี ทั้ง 8 คุณลักษณะ หรือ
 3. ได้ผลการประเมินตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป จำนวน 5-7 คุณลักษณะ และมีบางคุณลักษณะได้รับการประเมินระดับผ่าน

- ผ่าน (1) 1. ได้รับความผลการประเมินระดับผ่านทั้ง 8 คุณลักษณะ หรือ
 2. ได้รับความผลการประเมินตั้งแต่ระดับดีขึ้นไปจำนวน 1-4 คุณลักษณะ และ
 คุณลักษณะที่เหลือได้รับความผลการประเมินระดับผ่าน
- ไม่ผ่าน (0) 1. ได้รับความผลการประเมินระดับไม่ผ่าน ตั้งแต่ 1 คุณลักษณะขึ้นไป

2. เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์รายปี

1. สรุปผลการประเมินของแต่ละปีการศึกษา คือ ผลการประเมินภาคเรียนที่ 2 ของปี
 การศึกษานั้น ๆ
2. ผลการประเมินของแต่ละระดับการศึกษา คือ ผลการประเมินปีสุดท้ายของแต่ละ
 ระดับการศึกษา ซึ่งต้องนำไปบันทึกลงใน ปพ.1

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนรายบุคคล

โรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

ชื่อ.....ชั้น.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ตัวชี้วัด	ระดับคุณภาพ			
	0	1	2	3
1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์				
ตัวชี้วัด 1.1 เป็นพลเมืองที่ดีของชาติ				
1.2 ชำรงไว้ซึ่งความเป็นไทย				
1.3 ศรัทธา ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักศาสนา				
1.4 เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์				
2. ซื่อสัตย์สุจริต				
ตัวชี้วัด 2.1 ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองทั้งกาย และวาจา ใจ				
2.2 ประพฤติตรงตามเป็นจริงต่อผู้อื่นทั้ง กาย วาจา ใจ				
3. มีวินัย				
ตัวชี้วัด 3.1 ประพฤติตามข้อตกลง กฎ ระเบียบข้อบังคับของ ครอบครัวยุทธศาสตร์ โรงเรียนและสังคม				
4. ใฝ่เรียนรู้				
ตัวชี้วัด 4.1 ตั้งใจเพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรม การเรียนรู้				
4.2 แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ทั้งภายในและ นอกโรงเรียน ด้วยการเลือก ใช้สื่ออย่างเหมาะสม สรุปลงเป็นองค์ความรู้ สามารถ นำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้				
5. อยู่อย่างพอเพียง				
ตัวชี้วัด 5.1 ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มี คุณธรรม				
5.2 มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคม ได้อย่าง มีความสุข				

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ /ตัวชี้วัด	ระดับคุณภาพ			
	0	1	2	3
6. มุ่งมั่นในการทำงาน				
ตัวชี้วัด 6.1 ตั้งใจและรับผิดชอบในหน้าที่การงาน				
6.2 ทำงานด้วยความเพียรพยายามและอดทนเพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมาย				
7. รักความเป็นไทย				
ตัวชี้วัด 7.1 ภาคภูมิใจชนบทธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทย มีกตัญญูกตเวที				
7.2 เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม				
7.3 อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย				
8. มีจิตสาธารณะ				
ตัวชี้วัด 8.1 ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจโดยไม่หวังผลตอบแทน				
8.2 เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม				

(3) หมายถึง "ดีเยี่ยม" // (2) หมายถึง "ดี" // (1) หมายถึง "ผ่าน" // (0) หมายถึง "ไม่ผ่าน"

(ลงชื่อ) _____ ผู้ประเมิน 1 (ลงชื่อ) _____ ผู้ประเมิน 2
() ()

บรรณานุกรม

- กลุ่มส่งเสริมการเรียนการสอนและประเมินผล. การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์(ร.ส.พ.), 2548.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2545.
- _____. ราชกิจจานุเบกษาฉบับกฤษฎีกา(พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542). กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2542.
- พิศเพลิน เขียวหวานและคณะ. เอกสารประกอบการฝึกอบรมหลักสูตรการวัดและประเมินผลคุณธรรมจริยธรรม ตาม พ.ร.บ. 2542. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2546.
- เริงลักษณ์ ไรจน์พันธ์. เทคนิคการฝึกอบรม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2539.
- วิชาการและมาตรฐานการศึกษา. สำนัก. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2553.
- _____. แนวทางการพัฒนาการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2553.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2551.

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม(ศูนย์คุณธรรม). การสังเคราะห์งานวิจัย
เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมในประเทศและต่างประเทศ. กรุงเทพมหานคร :
บริษัทพริกหวาน กราฟฟิค จำกัด, 2551.

สมนึก นนธิจันทร์. รีเอ็นจิเนียริง การยกเครื่อง ปรับร้อยกระบวนการบริหารยุคโลกาภิวัตน์.
สุรินทร์ : ชมรมส่งเสริมการศึกษาและพัฒนาวิชาชีพครู, 2538.

สายสอางค์ แก้วเกษตรกรณ์. สูตรสำเร็จ...การเป็นวิทยากร. กรุงเทพมหานคร :
ส่วสดีการสำนักงาน ก.พ. , 2535.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ"การพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน"
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

เวลา วันที่ฝึกอบรม	08.30 - 09.00	09.00 - 10.00	10.00 - 11.00	11.00 - 12.00	12.00 - 13.00	13.00 - 14.00	14.00 - 15.00	15.00 - 16.00	16.00 - 16.30
1	รายงาน ตัว/ รับ เอกสาร/ (พิธีเปิด)	-ทดสอบก่อน ฝึกอบรม -ความรู้เกี่ยวกับ การประเมิน คุณลักษณะอัน พึงประสงค์	การวิเคราะห์ ตัวชี้วัด	การวิเคราะห์ พฤติกรรมบ่งชี้	12.00 - 13.00 รับประทานอาหารกลางวัน	การจัดทำแนวทางการประเมิน การสร้างเครื่องมือวัดและ ประเมินผล	การวางแผนพัฒนาคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้เรียน		
2	-การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน -ฝึกประเมินผู้เรียน							-การรายงานประเมินผล -อภิปรายซักถาม	-ทดสอบหลัง ฝึกอบรม -พิธีปิด (ถ้ามี)

หมายเหตุ รับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม เวลา 10.20 - 10.40 และ 14.20 - 14.40 น.

ตารางนี้อาจปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

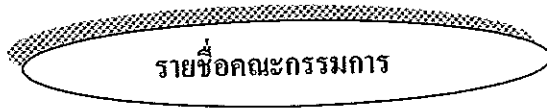
ใบกิจกรรมที่ 1

คำชี้แจง ให้ผู้เข้าอบรมเชิงปฏิบัติการดำเนินการ ตามลำดับดังนี้

1. แบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการอบรมเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 - 8 คน
2. แต่งตั้งคณะกรรมการกลุ่มแล้วบันทึกรายชื่อลงในแบบบันทึก
3. ผู้เข้ารับการอบรมทุกคนในกลุ่ม ศึกษาใบความรู้ เกี่ยวกับตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
4. ร่วมกันอภิปรายเพื่อหาข้อสรุปของกลุ่ม เกี่ยวกับ 1) พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักเรียนท่านในปัจจุบัน 2) ปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นอย่างไร 3) มีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไรพร้อมยกตัวอย่างให้เห็นชัดเจน
5. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอความคิดรวบยอดของกลุ่มในที่ประชุมใหญ่
6. สรุปความรู้ที่ได้รับร่วมกัน ชักถามปัญหา แสดงความคิดเห็น
8. เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติการ 1 ชั่วโมง

แบบบันทึกรายชื่อคณะกรรมการกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม.....

- 1.....ประธานกรรมการ
- 2.....รองประธานกรรมการ
- 3.....กรรมการ
- 4.....กรรมการ
- 5.....กรรมการ
- 6.....กรรมการ
- 7.....กรรมการ
- 8.....กรรมการ/เลขานุการ

ใบกิจกรรมที่ 2

วิเคราะห์ตัวชี้วัด วิเคราะห์พฤติกรรมบ่งชี้ กิจกรรมการพัฒนาผู้เรียน

ชื่อ.....โรงเรียน.....
 คำชี้แจง ให้ผู้เข้าอบรมเรียงปฏิบัติการทุกคน ออกแบบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากนั้นให้นำมาสรุปเป็นภาพรวมของกลุ่มหรือโรงเรียน
 คุณลักษณะที่ต้องการวัด คือ.....ระดับชั้น.....

ตัวชี้วัด	พฤติกรรมบ่งชี้	กิจกรรมที่ใช้ในการพัฒนา	วิธีการวัด	เครื่องมือ	แหล่งข้อมูล

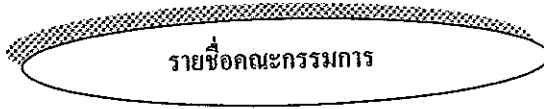
ใบกิจกรรมที่ 3

คำชี้แจง ให้ผู้เข้าอบรมเชิงปฏิบัติการดำเนินการ ตามลำดับดังนี้

1. แบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการอบรมเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 - 8 คน
2. แต่งตั้งคณะกรรมการกลุ่มแล้วบันทึกรายชื่อลงในแบบบันทึก
3. ผู้เข้ารับการอบรมทุกคนในกลุ่ม ศึกษาใบความรู้ เกี่ยวกับตัวชี้วัดและ
พฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
4. ร่วมกันอภิปรายเพื่อหาข้อสรุปของกลุ่ม และสร้างเครื่องมือประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ประกอบด้วย แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบ
5. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอเครื่องมือประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของกลุ่มใน
ที่ประชุมใหญ่
6. สรุปความรู้ที่ได้รับร่วมกัน ชักถามปัญหา แสดงความคิดเห็น
8. เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติการ 1 ชั่วโมง

แบบบันทึกรายชื่อคณะกรรมการกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม.....

- 1.....ประธานกรรมการ
- 2.....รองประธานกรรมการ
- 3.....กรรมการ
- 4.....กรรมการ
- 5.....กรรมการ
- 6.....กรรมการ
- 7.....กรรมการ
- 8.....กรรมการ/เลขานุการ

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม

คุณลักษณะที่ต้องการวัด คือ.....
 ชื่อผู้ถูกสังเกต..... ชั้น..... เลขที่.....
 ภาคเรียนที่..... ปีการศึกษา..... วัน เดือน ปี ที่สังเกต.....

คำชี้แจง ให้พิจารณาพฤติกรรมต่อไปนี้ แล้วทำเครื่องหมาย / ในแต่ละครั้งเมื่อนักเรียนแสดงพฤติกรรม

ตัวชี้วัด	รายการพฤติกรรม	ครั้งที่สังเกต					รวม
		1	2	3	4	5	

ลงชื่อ.....ผู้สังเกต

(.....)

สถานภาพของผู้สังเกต ตนเอง เพื่อน พ่อแม่/ผู้ปกครอง ครู

เกณฑ์การประเมิน แสดงพฤติกรรม.....ครั้ง หมายถึงดีเยี่ยม (3)

แสดงพฤติกรรม.....ครั้งหมายถึงดี (2)

แสดงพฤติกรรม.....ครั้งหมายถึงผ่าน (1)

แสดงพฤติกรรม.....ครั้งหมายถึงไม่ผ่าน (0)

สรุปผลการประเมิน.....

แบบบันทึกการสัมภาษณ์

คุณลักษณะที่ต้องการวัด คือ.....
 ชื่อผู้ถูกสัมภาษณ์.....ชั้น.....เลขที่.....
 ภาคเรียนที่..... ปีการศึกษา..... วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์.....

ตัวชี้วัดที่ 1

ประเด็นคำถาม

1.
2.
3.

ตัวชี้วัดที่ 2

ประเด็นคำถาม

1.
2.
3.

ตัวชี้วัดที่ 3

ประเด็นคำถาม

1.
2.
3.

ตัวชี้วัดที่ 4

ประเด็นคำถาม

1.
2.
3.

แบบทดสอบ

คุณลักษณะที่ต้องการวัด คือ.....
ระดับชั้น.....ภาคเรียนที่..... ปีการศึกษา.....

ตัวชี้วัดที่ 1

พฤติกรรมบ่งชี้

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

ข้อสอบข้อที่ 1

.....

.....

.....

.....

.....

เฉลย

.....

ข้อสอบข้อที่ 2

.....

.....

.....

.....

เฉลย

.....

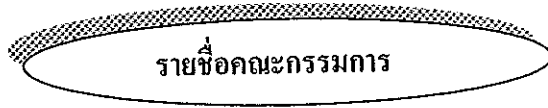
ใบกิจกรรมที่ 4

คำชี้แจง ให้ผู้เข้าอบรมเชิงปฏิบัติการดำเนินการ ตามลำดับดังนี้

1. แบ่งกลุ่มผู้เข้ารับการอบรมเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 - 8 คน
2. แต่งตั้งคณะกรรมการกลุ่มแล้วบันทึกรายชื่อลงในแบบบันทึก
3. ผู้เข้ารับการอบรมทุกคนในกลุ่ม ศึกษาใบความรู้ เกี่ยวกับตัวชี้วัดและ
พฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
4. ร่วมกันอภิปรายเพื่อหาข้อสรุปของกลุ่ม แล้วดำเนินการ ดังนี้
 - 4.1 วางแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
ในสาระการเรียนรู้
 - 4.2 จัดทำโครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สอดคล้อง
ความต้องการของสถานศึกษา
5. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอเครื่องมือประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของกลุ่มใน
ที่ประชุมใหญ่
6. สรุปความรู้ที่ได้รับร่วมกัน ชักถามปัญหา แสดงความคิดเห็น
8. เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติการ 1.30 ชั่วโมง

แบบบันทึกรายชื่อคณะกรรมการกลุ่ม

ชื่อกลุ่ม.....

- 1.....ประธานกรรมการ
- 2.....รองประธานกรรมการ
- 3.....กรรมการ
- 4.....กรรมการ
- 5.....กรรมการ
- 6.....กรรมการ
- 7.....กรรมการ
- 8.....กรรมการ/เลขานุการ

ใบกิจกรรมที่ 5

คำชี้แจง ให้ผู้เข้าอบรมเชิงปฏิบัติการดำเนินการ ตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาใบความรู้เกี่ยวกับการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
2. จำลองสถานการณ์ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
3. ฝึกปฏิบัติการกรอกแบบบันทึกการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
4. นำเสนอการดำเนินการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
5. สรุปความรู้ที่ได้รับร่วมกัน ชักถามปัญหา แสดงความคิดเห็น
6. เวลาที่ใช้ในการปฏิบัติการ 1 ชั่วโมง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบบันทึกการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ระดับ..... ปีการศึกษา ถึง ปีการศึกษา.....

ชื่อนักเรียน.....ชั้น.....โรงเรียน.....

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ	ความก้าวหน้าการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์												สรุประดับคุณภาพ			
		1		2		3		4		5		6		ดีเยี่ยม	ดี		
1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	3 2 1 0																
2. ซื่อสัตย์สุจริต	3 2 1 0															☐	☐
3. มีวินัย	3 2 1 0															☐	☐
4. ใฝ่เรียนรู้	3 2 1 0															☐	☐
5. อยู่อย่างพอเพียง	3 2 1 0															☐	☐
6. มุ่งมั่นในการทำงาน	3 2 1 0															☐	☐
7. รักความเป็นไทย	3 2 1 0															☐	☐
8. มีจิตสาธารณะ	3 2 1 0															☐	☐
ภาคเรียนที่		1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2				
สรุปผลการประเมินรายปี		☐ ดีเยี่ยม ☐ ดี ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	☐ ดีเยี่ยม ☐ ดี ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	☐ ดีเยี่ยม ☐ ดี ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	☐ ดีเยี่ยม ☐ ดี ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	☐ ดีเยี่ยม ☐ ดี ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	☐ ดีเยี่ยม ☐ ดี ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	☐ ดีเยี่ยม ☐ ดี ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	☐ ดีเยี่ยม ☐ ดี ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	☐ ดีเยี่ยม ☐ ดี ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	☐ ดีเยี่ยม ☐ ดี ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	☐ ดีเยี่ยม ☐ ดี ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน	☐ ดีเยี่ยม ☐ ดี ☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน				
ชั้นประถมศึกษาปีที่		1	2	3	4	5	6										

สรุปผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ระดับ.....

() ไม่ผ่าน () ผ่าน () ดี () ดีเยี่ยม

(ลงชื่อ)

กรรมการผู้ประเมิน

(.....)

แบบทดสอบก่อนฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

เรื่อง การพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2
โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ

คำชี้แจง

1. ข้อสอบฉบับนี้ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ๆ ละ 1 คะแนน รวม 20 คะแนน ใช้เวลา 15 นาที
2. ก่อนทำข้อสอบ ให้เขียนชื่อ – นามสกุล ชื่อโรงเรียน และชื่อเครือข่าย ในกระดาษคำตอบ
3. ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวแล้วเลือก กากบาท X ลงใน กระดาษคำตอบ ช่องที่กำหนดให้
4. หลังจากทดสอบเสร็จส่งแบบทดสอบและกระดาษคำตอบคืนคณะวิทยากร เพื่อตรวจกระดาษคำตอบต่อไป

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้สถานศึกษาเริ่มนำมาใช้เมื่อใด
 - ก. พ.ศ. 2551
 - ข. พ.ศ. 2552
 - ค. พ.ศ. 2553
 - ง. พ.ศ. 2554
2. ข้อใดเป็นหลักการพื้นฐานของการวัดและประเมินตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
 - ก. การประเมินเพื่อยกระดับคุณภาพ
 - ข. การประเมินเพื่อพัฒนาผลการเรียน
 - ค. การประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน
 - ง. การประเมินเพื่อพัฒนาและตัดสินผลการเรียน
3. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดไว้ให้มีการประเมินกี่ระดับ
 - ก. 1 ระดับ
 - ข. 2 ระดับ
 - ค. 3 ระดับ
 - ง. 4 ระดับ
4. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดไว้กี่ประการ
 - ก. 5 ประการ
 - ข. 6 ประการ
 - ค. 7 ประการ
 - ง. 8 ประการ
5. ข้อใดมิใช่คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
 - ก. ซื่อสัตย์สุจริต
 - ข. เศรษฐกิจพอเพียง
 - ค. มุ่งมั่นในการทำงาน
 - ง. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

6. ผู้เรียนที่จะจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต้องได้รับการประเมินผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดตามข้อใด
- มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ต้องได้รับการประเมินระดับผ่าน ใน ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน
 - มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ต้องได้รับการประเมินระดับผ่าน ใน ทุกกลุ่ม สาระการเรียนรู้ การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์
 - มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ต้องได้รับการประเมินระดับผ่าน ใน ทุกกลุ่ม สาระการเรียนรู้ การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
 - มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ต้องได้รับการประเมินระดับผ่าน ใน ทุกกลุ่ม สาระการเรียนรู้ การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์และต้อง ได้รับอนุมัติให้การจบ
7. ข้อใดมิใช่แนวปฏิบัติในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- จัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
 - บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ
 - จัดโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
 - จัดทำสาระเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
8. การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนมีรูปแบบการประเมินกี่รูปแบบ
- 2 รูปแบบ
 - 3 รูปแบบ
 - ประเมินอย่างหลากหลาย
 - ประเมินได้ทุกรูปแบบตามที่สถานศึกษากำหนด
9. ข้อใดเป็นเกณฑ์การให้คะแนน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
- ผ่าน ไม่ผ่าน
 - พอใช้ ผ่าน ไม่ผ่าน
 - ดีเยี่ยม ดี ผ่าน ไม่ผ่าน
 - ดีเยี่ยม ดี พอใช้ ไม่ผ่าน

10. ผู้เรียนทุกระดับต้องมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับใด
- ผ่าน
 - ดีทุกข้อ
 - ดีเยี่ยมทุกข้อ
 - ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด
11. ผู้รับผิดชอบในการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนคือใคร
- ครูวัดผล
 - ครูฝ่ายทะเบียน
 - ผู้บริหารสถานศึกษา
 - ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา
12. ผู้อนุมัติคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนคือใคร
- ครูวัดผล
 - ครูฝ่ายทะเบียน
 - ผู้บริหารสถานศึกษา
 - ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
13. การรายงานผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ควรสรุปและรายงานให้กลุ่มเป้าหมายทราบ เป็นระยะๆ ตามข้อใด
- อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง
 - อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง
 - อย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง
 - อย่างน้อยปีการศึกษาละ 2 ครั้ง
14. เด็กชายสมชาย รักดี ได้รับผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมีวินัย ภาคเรียนที่ 1 ในระดับดี และภาคเรียนที่ 2 ในระดับดีเยี่ยม สรุปในปีการศึกษานั้นเด็กชายสมชายได้รับผลการประเมินในระดับใด
- ระดับดี
 - ระดับผ่าน
 - ระดับดีเยี่ยม
 - ระดับไม่ผ่าน

15. การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไม่ควรใช้ข้อมูลที่ได้จากวิธีใด

- ก. การทดสอบ
- ข. การสัมภาษณ์
- ค. การสังเกตพฤติกรรม
- ง. การตรวจชิ้นงานของผู้เรียน

ตารางแสดงผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของ เด็กชายสมชาย รัตติ

ปีการศึกษา 2555

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ภาคเรียนที่ 1					ภาคเรียนที่ 2					สรุป
	1	2	3	4	สรุป	1	2	3	4	สรุป	
1. รักษาติ ศาสน์ กษัตริย์	ค	ค	ค	คย	ข้อ16	ค	คย	คย	คย	คย	ข้อ17
2. ซื่อสัตย์สุจริต	ค	ค			ค	ค	ค			ค	ดี
3. มีวินัย	ค				ค	ค				ค	ดี
4. ใฝ่เรียนรู้	ค	ค			ค	ค	ค			ค	ดี
5. ...	ผ	ผ			ผ	ผ	ผ			ผ	ผ่าน
6. ...	ค	ค			ค	ค	ค			ค	ดี
7. ...	ค	ค	ค		ค	ค	ค	ค		ค	ดี
8. มีจิตสาธารณะ	คย	คย			คย	คย	คย			คย	ดีเยี่ยม
สรุป					ข้อ18					ข้อ19	ข้อ20
ระดับคุณภาพ											

จากตารางผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังกล่าว ให้นำมาตอบคำถาม ข้อ 16 – 20

- ก. ไม่ผ่าน
- ข. ผ่าน
- ค. ดี
- ง. ดีเยี่ยม

เฉลยแบบทดสอบก่อนฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

ข้อ	เฉลย	ข้อ	เฉลย
1	ข	11	ง
2	ง	12	ค
3	ง	13	ก
4	ง	14	ค
5	ข	15	ง
6	ค	16	ค
7	ง	17	ง
8	ข	18	ค
9	ค	19	ค
10	ง	20	ค

แบบทดสอบหลังฝึกรอบรมเชิงปฏิบัติการ

เรื่อง การพัฒนาครูด้านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2
โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ

คำชี้แจง

1. ข้อสอบฉบับนี้ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ๆ ละ 1 คะแนน รวม 20 คะแนน ใช้เวลา 15 นาที
2. ก่อนทำข้อสอบ ให้เขียนชื่อ – นามสกุล ชื่อ โรงเรียน และชื่อเครือข่าย ในกระดาษคำตอบ
3. ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียวแล้วเลือก กากบาท X ลงในกระดาษคำตอบ ช่องที่กำหนดให้
4. หลังจากทดสอบเสร็จส่งแบบทดสอบและกระดาษคำตอบคืนคณะวิทยากร เพื่อตรวจกระดาษคำตอบต่อไป

1. ข้อใดเป็นหลักการพื้นฐานของการวัดและประเมินตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
 - ก. การประเมินเพื่อแยกแยะคุณภาพ
 - ข. การประเมินเพื่อพัฒนาผลการเรียน
 - ค. การประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน
 - ง. การประเมินเพื่อพัฒนาและตัดสินผลการเรียน
2. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551 กำหนดไว้ให้มีการประเมินกี่ระดับ
 - ก. 1 ระดับ
 - ข. 2 ระดับ
 - ค. 3 ระดับ
 - ง. 4 ระดับ
3. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้สถานศึกษาเริ่มนำมาใช้
เมื่อใด
 - ก. พ.ศ. 2551
 - ข. พ.ศ. 2552
 - ค. พ.ศ. 2553
 - ง. พ.ศ. 2554
4. ข้อใดมิใช่คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551
 - ก. ซื่อสัตย์สุจริต
 - ข. เสรฐฐกิจพอเพียง
 - ค. มุ่งมั่นในการทำงาน
 - ง. รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์
5. ผู้เรียนที่จะจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต้องได้รับการประเมินผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษา
กำหนดตาม ข้อใด
 - ก. มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ต้องได้รับการประเมินระดับผ่าน ใน ทุกกลุ่ม
สาระการเรียนรู้ การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน

- ข. มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ต้องได้รับการประเมินระดับผ่าน ใน ทุกกลุ่ม
 สาระการเรียนรู้ การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- ค. มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ต้องได้รับการประเมินระดับผ่าน ใน ทุกกลุ่ม
 สาระการเรียนรู้ การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์และ
 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- ง. มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ต้องได้รับการประเมินระดับผ่าน ใน ทุกกลุ่ม
 สาระการเรียนรู้ การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์และต้อง
 ได้รับอนุมัติให้การจบ
6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 พุทธศักราช 2551 กำหนดไว้กี่ประการ
- ก. 5 ประการ
 ข. 6 ประการ
 ค. 7 ประการ
 ง. 8 ประการ
7. การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนมีรูปแบบการประเมินกี่รูปแบบ
- ก. 2 รูปแบบ
 ข. 3 รูปแบบ
 ค. ประเมินอย่างหลากหลาย
 ง. ประเมินได้ทุกรูปแบบตามที่สถานศึกษากำหนด
8. ข้อใดเป็นเกณฑ์การให้คะแนน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน
- ก. ผ่าน ไม่ผ่าน
 ข. พอใช้ ผ่าน ไม่ผ่าน
 ค. ดีเยี่ยม ดี ผ่าน ไม่ผ่าน
 ง. ดีเยี่ยม ดี พอใช้ ไม่ผ่าน
9. ผู้เรียนทุกระดับต้องมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับใด
- ก. ผ่าน
 ข. ดีทุกข้อ
 ค. ดีเยี่ยมทุกข้อ
 ง. ผ่านเกณฑ์ตามที่สถานศึกษากำหนด

10. ข้อใดมิใช่แนวปฏิบัติในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ก. จัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- ข. บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ
- ค. จัดโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- ง. จัดทำสาระเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ตารางแสดงผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของ เด็กชายสมชาย รัตติ
ปีการศึกษา 2555

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ภาคเรียนที่ 1					ภาคเรียนที่ 2					สรุป
	1	2	3	4	สรุป	1	2	3	4	สรุป	
1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์	ค	ค	ค	คย	ข้อ11	ค	คย	คย	คย	คย	ข้อ12
2. ซื่อสัตย์สุจริต	ค	ค			ค	ค	ค			ค	ดี
3. มีวินัย	ค				ค	ค				ค	ดี
4. ใฝ่เรียนรู้	ค	ค			ค	ค	ค			ค	ดี
5. ...	ผ	ผ			ผ	ผ	ผ			ผ	ผ่าน
6. ...	ค	ค			ค	ค	ค			ค	ดี
7. ...	ค	ค	ค		ค	ค	ค			ค	ดี
8. มีจิตสาธารณะ	คย	คย			คย	คย	คย			คย	ดีเยี่ยม
สรุป					ข้อ13					ข้อ14	ข้อ15
ระดับคุณภาพ											

จากตารางผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังกล่าว ให้นำมาตอบคำถาม ข้อ 11 – 15

- ก. ไม่ผ่าน
- ข. ผ่าน
- ค. ดี
- ง. ดีเยี่ยม

16. ผู้รับผิดชอบในการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนคือใคร
- ครูวัดผล
 - ครูฝ่ายทะเบียน
 - ผู้บริหารสถานศึกษา
 - ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา
17. การรายงานผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ควรสรุปและรายงานให้
- กลุ่มเป้าหมายทราบ เป็นระยะๆ ตามข้อใด
- อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง
 - อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 ครั้ง
 - อย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง
 - อย่างน้อยปีการศึกษาละ 2 ครั้ง
18. เด็กชายสมชาย รักดี ได้รับผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านมีวินัย ภาคเรียนที่ 1 ในระดับดี และภาคเรียนที่ 2 ในระดับดีเยี่ยม สรุปในปีการศึกษานั้นเด็กชายสมชายได้รับผลการประเมินในระดับใด
- ระดับดี
 - ระดับผ่าน
 - ระดับดีเยี่ยม
 - ระดับไม่ผ่าน
19. การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไม่ควรใช้ข้อมูลที่ได้จากวิธีใด
- การทดสอบ
 - การสัมภาษณ์
 - การสังเกตพฤติกรรม
 - การตรวจชิ้นงานของผู้เรียน
20. ผู้อนุมัติคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนคือใคร
- ครูวัดผล
 - ครูฝ่ายทะเบียน
 - ผู้บริหารสถานศึกษา
 - ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

เฉลยแบบทดสอบหลังฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

ข้อ	เฉลย	ข้อ	เฉลย
1	ง	11	ค
2	ง	12	ง
3	ข	13	ค
4	ข	14	ค
5	ค	15	ค
6	ง	16	ง
7	ข	17	ก
8	ค	18	ค
9	ง	19	ง
10	ง	20	ค

ภาคผนวก ง
รายชื่อครูกลุ่มเป้าหมาย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางภาคผนวกที่ 5 รายชื่อครูกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 89 คนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	โรงเรียน
1	นางสาวสุกานดา พุทธานู	บ้านหนองหลวง
2	นางอมรรัตน์ ทิทอง	บ้านหนองหลวง
3	นายวีระวุธ ช่อจำปาทอง	บ้านหนองหลวง
4	นางศศิธร สุระ	บ้านหนองหลวง
5	นางยอดขวัญ สะสีสังข์	บ้านหนองหลวง
6	นายสมบัติ แก้วลอย	บ้านหนองหลวง
7	นายไสว สวัสดิ์	บ้านหนองหลวง
8	นางสาวมณีประภา สกุตรักษ์	บ้านชุมดิน
9	นางเสงี่ยม ทองมาก	บ้านชุมดิน
10	นายกิตติศักดิ์ เสียงหวาน	บ้านชุมดิน
11	นางอุรา เครือเนียม	บ้านชุมดิน
12	นางฉัตรสุรา สมศรี	บ้านชุมดิน
13	นางสาวนิตยา เจริญราช	บ้านชุมดิน
14	นายยุทธภูมิ มีพรหมดี	บ้านชุมดิน
15	นางสาวหรรษา ดาศรี	บ้านม่วงหนองตาด
16	นางพิชญา ศรีทะโร	บ้านม่วงหนองตาด
17	นางระย้า สะพานทอง	โนนนารายณ์วิทยา
18	นางกิตติกาญจน์ จำปาหอม	โนนนารายณ์วิทยา
19	นายกฤษติศักดิ์ สวัสดิ์	โนนนารายณ์วิทยา
20	นายเย็น เพิ่มทอง	โนนนารายณ์วิทยา
21	นางสาวนภาพร ศรีพรหม	โนนนารายณ์วิทยา
22	นางละมัย สวัสดิ์	โนนนารายณ์วิทยา

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	โรงเรียน
23	นางอุมาพร ธรรมบุญ	โนนนารายณ์วิทยา
24	นางสาวพัชรินทร์ นิลรากเพชร	โนนนารายณ์วิทยา
25	นางอชิษฐาน ศรีโพหนอง	โนนนารายณ์วิทยา
26	นายราชวัตร จันทบุตร	โนนนารายณ์วิทยา
27	นายสุธี ทิทอง	โนนนารายณ์วิทยา
28	นายอดิศักดิ์ โพธิ์อ่อน	โนนนารายณ์วิทยา
29	นางนิตยา รุ่งเรือง	โนนนารายณ์วิทยา
30	นายชัยรงค์ นามเมืองรัตน์	โนนนารายณ์วิทยา
31	นางสาวสุภาพร ประสูตร์	บ้านเชียงจีน-โนนดู่
32	นางพิริยา เครือแก้ว	บ้านเชียงจีน-โนนดู่
33	นางอรทัย เจริญราช	บ้านเชียงจีน-โนนดู่
34	นางเบญจพร ชัยศรี	บ้านเชียงจีน-โนนดู่
35	นางธีรพร นาเจริญ	บ้านเชียงจีน-โนนดู่
36	นางพัชรพิษา วงศ์วรนิคย์	บ้านเชียงจีน-โนนดู่
37	นายพรชัย สุระ	บ้านคำฝง
38	นายบุญโฮม โสณูช	บ้านคำฝง
39	นายทองพูน สิมัยนาม	บ้านคำฝง
40	นายไสว แสนบุญ	บ้านคำฝง
41	นางสุบัญญัติ แก้วลอย	บ้านคำฝง
42	นางสาวสดี อุดหนุนชาติ	บ้านคำฝง
43	นายประมวล ชัยพร	บ้านคำฝง
44	นางอัมพร โพธิ์ทอง	บ้านคำฝง
45	นายบุญจันทร์ แก้วดี	บ้านอาพีด
46	นายถาวร โสโมไล	บ้านอาพีด
47	นางสาวสุพรรณณี กลางกั้น	บ้านอาพีด

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	โรงเรียน
48	นางสมบุรณ์ สิมขันธ์นาม	บ้านอาพืด
49	นายสุธรรม เจริญรัตน์	บ้านอาพืด
50	นายมนตรี เกตุแก้วเกลี้ยง	บ้านฝักไหม
51	นายอรุณศักดิ์ ภูมิภักดิ์	บ้านฝักไหม
52	นายชาติชาย พุทธานุก	บ้านฝักไหม
53	นายวานิช ทองแมน	บ้านฝักไหม
54	นางอลิศรา พลขันธ์	บ้านฝักไหม
55	นางสาวประภาพร ศรีสังจา	บ้านฝักไหม
56	นางสาวเบญจวรรณ โทณอบล	บ้านฝักไหม
57	นายประทีป พรหมประเสริฐ	บ้านฝักไหม
58	นางกัญญา โปษีศรี	บ้านฝักไหม
59	นายอภิชาติ หลุ่งเป่า	บ้านฝักไหม
60	นางวิริยา แสงทอง	บ้านฝักไหม
61	นายชาญชัย ณะคะโต	บ้านฝักไหม
62	นางจิราพร บุญสิทธิ์	บ้านโนน"นิคมศาสตร์ศึกษา"
63	นางพรรณิ ศรีผดุง	บ้านโนน"นิคมศาสตร์ศึกษา"
64	นางจิรายุ สกุลรักษ์	บ้านโนน"นิคมศาสตร์ศึกษา"
65	นางจริยาภรณ์ ฟิ่งสีเกล้า	บ้านโนน"นิคมศาสตร์ศึกษา"
66	นายสมยศ จุปะมัตตั้ง	บ้านโนน"นิคมศาสตร์ศึกษา"
67	นางสาวอัมพร สายทอง	บ้านโนน"นิคมศาสตร์ศึกษา"
68	นายถนอม หงษ์ภรณ์	บ้านโนน"นิคมศาสตร์ศึกษา"
69	นางพัฒน์ชัย ต้นจำปา	บ้านโนน"นิคมศาสตร์ศึกษา"
70	นางสุรีย์พร คำผม	บ้านโนน"นิคมศาสตร์ศึกษา"
71	นางมณีพรรณ กงนุรัตน์	บ้านโนน"นิคมศาสตร์ศึกษา"
72	นายพิพัฒน์ สกุลรักษ์	บ้านโนน"นิคมศาสตร์ศึกษา"

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	โรงเรียน
73	นายทองอินทร์ นาลอย	บ้านโนน"นิยมศาสตร์ศึกษา"
74	นายสุรพล จันทร์ดาร์กษ์	บ้านโนน"นิยมศาสตร์ศึกษา"
75	นางสาคร เสริมแก้ว	บ้านจี้เหล็ก "คุรุราษฎร์บำรุง"
76	นางสาวอวยพร นารินทร์	บ้านจี้เหล็ก "คุรุราษฎร์บำรุง"
77	นางนิกุล สุขสานต์	บ้านจี้เหล็ก "คุรุราษฎร์บำรุง"
78	นางสาวรัตดา ปัดวัลย์	บ้านจี้เหล็ก "คุรุราษฎร์บำรุง"
79	นายสมพงษ์ คนงาม	บ้านจี้เหล็ก "คุรุราษฎร์บำรุง"
80	นางสมร พรหมภักดี	บ้านจี้เหล็ก "คุรุราษฎร์บำรุง"
81	นายพัฒนา สุขสานต์	บ้านจี้เหล็ก "คุรุราษฎร์บำรุง"
82	นางอาภรณ์ แจ่มใส	บ้านหนองบัวงาม
83	นางเนตรนรินทร์ วงศ์พันธ์	บ้านหนองบัวงาม
84	นางศรีสุดา ปันแสง	บ้านหนองบัวงาม
85	นางภัศราภรณ์ บุตต์สสะ	บ้านหนองบัวงาม
86	นายสมจิต บุญทะรา	บ้านหนองบัวงาม
87	นายประสิทธิ์ วงษ์มณี	บ้านหนองบัวงาม
88	นางสาวนิตยา พรหมภักดี	บ้านหนองไผ่งาม
89	นางวิทธิษฐา นามโคตร	บ้านหนองไผ่งาม

ภาคผนวก จ

ตารางเปรียบเทียบคะแนนผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจกลุ่มเป้าหมาย
ระหว่างหลังฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการและก่อนฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางภาคผนวกที่ 6 ตารางเปรียบเทียบคะแนนผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจ
กลุ่มเป้าหมายระหว่างหลังฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการและก่อน
ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการกลุ่มที่ 1 (Loop1)

คนที่	คะแนนสอบ		ผลต่าง	ผลต่าง	t
	หลังฝึกอบรม	ก่อนฝึกอบรม	D	D^2	
1	17	10	7	49	
2	16	13	3	9	
3	18	10	8	64	
4	18	14	4	16	
5	17	12	5	25	
6	18	13	5	25	
7	16	9	7	49	
8	19	9	10	100	
9	19	13	6	36	
10	19	12	7	49	
11	17	9	8	64	
12	18	9	9	81	
13	19	15	4	16	
14	20	10	10	100	
15	12	11	1	1	
16	18	11	7	49	
17	16	11	5	25	
18	15	11	4	16	
19	15	11	4	16	
20	20	15	5	25	
21	16	11	5	25	
22	17	13	4	16	

คนที่	คะแนนสอบ		ผลต่าง	ผลต่าง	t
	หลังฝึกอบรม	ก่อนฝึกอบรม	D	D^2	
23	16	10	6	36	
24	19	14	5	25	
25	18	13	5	25	
26	16	12	4	16	
27	17	13	4	16	
28	16	7	9	81	
29	17	14	3	9	
30	16	13	3	9	
รวม	515	348	167	1073	13.713
เฉลี่ย	17.17	11.60	-	-	-
S.D.	1.70	1.99	-	-	-

ตารางภาคผนวกที่ 7 ตารางเปรียบเทียบคะแนนผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจ
กลุ่มเป้าหมายระหว่างหลังฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการและ
ก่อนฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการกลุ่มที่ 2 (Loop2)

คนที่	คะแนนสอบ		ผลต่าง D	ผลต่าง D^2	t
	หลังฝึกอบรม	ก่อนฝึกอบรม			
1	19	15	4	16	
2	19	11	8	64	
3	19	11	8	64	
4	19	13	6	36	
5	18	14	4	16	
6	17	10	7	49	
7	19	9	10	100	
8	18	14	4	16	
9	16	14	2	4	
10	17	13	4	16	
11	16	10	6	36	
12	17	13	4	16	
13	16	12	4	16	
14	16	11	5	25	
15	17	14	3	9	
16	16	10	6	36	
17	15	10	5	25	
18	16	12	4	16	
19	18	11	7	49	
20	18	12	6	36	
21	17	13	4	16	
22	16	10	6	36	

คนที่	คะแนนสอบ		ผลต่าง D	ผลต่าง D^2	t
	หลังฝึกอบรม	ก่อนฝึกอบรม			
23	16	10	6	36	
24	17	12	5	25	
25	17	10	7	49	
26	17	12	5	25	
27	16	10	6	36	
28	17	14	3	9	
29	16	12	4	16	
30	18	13	5	25	
31	16	14	2	4	
รวม	529	369	160	922	16.048
เฉลี่ย	17.06	11.90	-	-	-
S.D.	1.15	1.66	-	-	-

ตารางภาคผนวกที่ 8 ตารางเปรียบเทียบคะแนนผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจ
กลุ่มเป้าหมายระหว่างหลังฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการและ
ก่อนฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการกลุ่มที่ 3 (Loop3)

คนที่	คะแนนสอบ		ผลต่าง D	ผลต่าง D^2	t
	หลังฝึกอบรม	ก่อนฝึกอบรม			
1	17	11	6	36	
2	17	11	6	36	
3	17	12	5	25	
4	18	13	5	25	
5	15	9	6	36	
6	17	12	5	25	
7	17	14	3	9	
8	16	11	5	25	
9	19	10	9	81	
10	18	13	5	25	
11	18	11	7	49	
12	18	13	5	25	
13	17	15	2	4	
14	17	11	6	36	
15	17	7	10	100	
16	17	11	6	36	
17	18	13	5	25	
18	16	13	3	9	
19	17	13	4	16	
20	17	13	4	16	
21	17	10	7	49	
22	14	13	1	1	

คนที่	คะแนนสอบ		ผลต่าง	ผลต่าง	t
	หลังฝึกอบรม	ก่อนฝึกอบรม	D	D^2	
23	18	15	3	9	
24	18	13	5	25	
25	18	14	4	16	
26	20	10	10	100	
27	15	11	4	16	
28	17	10	7	49	
รวม	480	332	148	904	13.173
เฉลี่ย	17.14	11.86	-	-	-
S.D.	1.20	1.84	-	-	-

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ฉ

ภาพที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
ภาพภาคผนวกที่ 1 ภาพการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาพภาคผนวกที่ 2 ภาพการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ